

Helyi Esélyegyenlőségi Program

MÁTRASZENTIMRE
Községi Önkormányzat

2025-2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	31
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	40
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	45
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	52
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	54
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	56
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	57
1. A HEP IT részletei.....	57
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	57
A beavatkozások megvalósítói	57
Jövőképünk	58
3. Megvalósítás	61
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	61
3.2 A megvalósítás folyamata	61
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	63
3.4 Nyilvánosság.....	63
3.6 Érvényesülés, módosítás	64
4. Elfogadás módja és dátuma.....	64

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Mátraszentimre Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

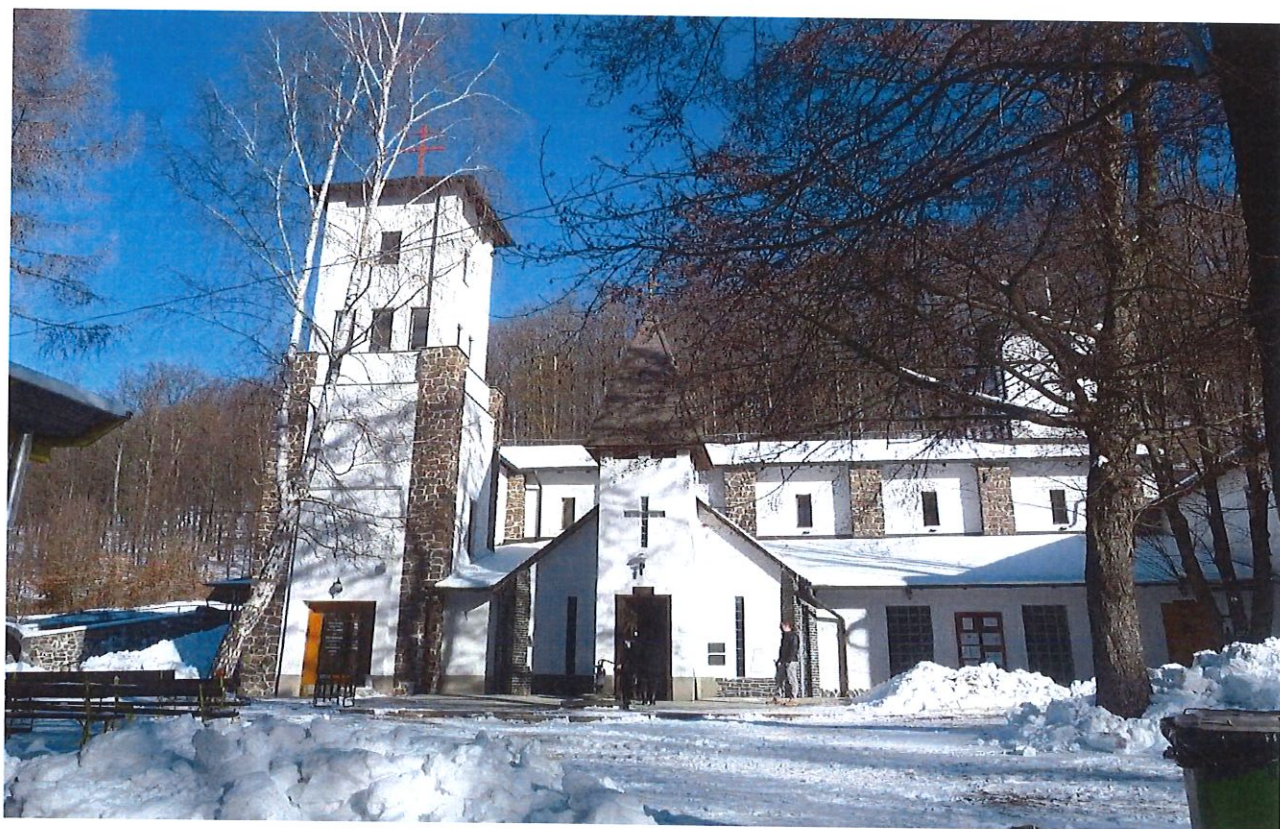
Mátraszentimre a Felső-Mátrában található község, amely a 800 méteres tengerszint feletti magasságával Magyarország legmagasabban fekvő települése. Az egykoron üveggyáraknak otthont adó település mára országos hírnévre tett szert, melyet kristálytisza levegőjének, hatalmas erdőségeinek, szlovák hagyományainak és ételeinek, havas sípályáinak és lenyűgöző panorámájának köszönhet.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Mátraszentimre és a közigazgatási területéhez tartozó Mátraszentistván, Mátraszentlászló, Galyatető, Bagolyirtás és Fallóskút települések az Észak-Magyarországi Középhegység Mátra-vidéki középtájának kistája, Fallóskút-Galyatető a Magas-Mátra kistáj része.

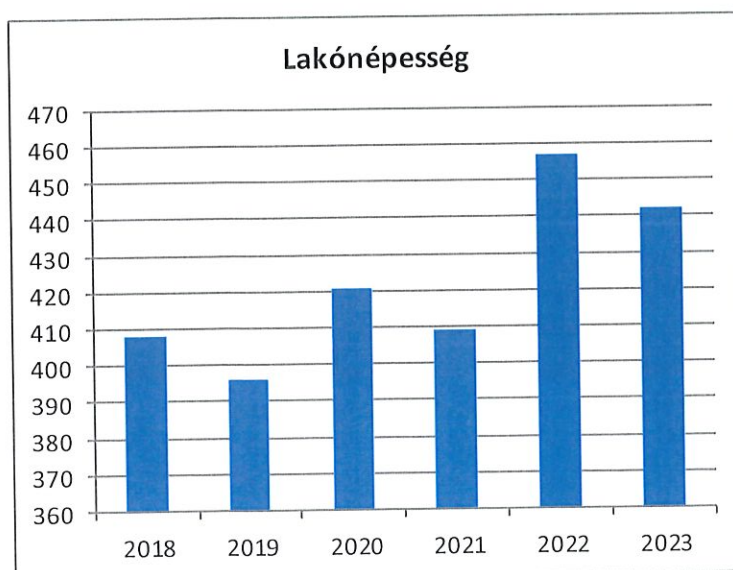
A Felső-Mátrát alkotó Mátraszentimre, Mátraszentlászló, Mátraszentistván, Galyatető, Bagolyirtás, Fallóskút települések gazdag természeti és táji értékei, látnivalói, szubalpin klímája jelentős vonzerőt gyakorolnak. A településeggyüttes mind a nyári, mind a téli pihenések, az ökoturizmus kedvelt célpontja. Gasztronómiai hagyományainkat jelenítik meg az éttermi szolgáltatók, széles körű szálláshely-kínálattal várjuk a vendégeket, akik kedvükre barangolhatnak a turistautakon, megtekinthetik a vadasparkot a Hotel Narádban, lélegzetelállító panorámában gyönyörködhetnek, hagyományainkat mutatjuk be a tájházban. A Három Falu Temploma a Fallóskút Mária Kegyhely a fellendülő vallási turizmus célpontja. Télen a téli sport szerelmeseit különböző hosszúságú és nehézségi fokú sípályák várják. Mátraszentimre a természeti élmény, a kristálytisza levegő, a nyugodt pihenés térsége Magyarországon.

A lakónépesség száma –ahogy azt az 1. számú táblázatban is jól látni- évről évre csökkenő tendenciát mutat, melynek egyik oka az évek óta folyamatosan megfigyelhető fordított arányosság a településre bevándorlók és a község helyett más lakóhelyet választó lakosság száma között (ld. 4. számú táblázat).

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	408	bázis év
2019	396	97,06%
2020	421	106,31%
2021	409	97,15%
2022	457	111,74%
2023	442	96,72%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	4,89
2019	-12,44
2020	73,44
2021	-24,10
2022	50,81
2023	-35,60

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település egy előreagedő társadalmi kép mintáját tükrözi, mely jól megfigyelhető az előreagedési index (3.sz. táblázat) és a természetes szaporulat (5.sz. táblázat) adataiból. Az öregedési index adatait megvizsgálva arra a következtetésre juthatunk, hogy évről évre nő a 65 év feletti lakosok száma, addig ezzel ellentétben folyamatosan csökken a 0-14 év közötti népesség száma a településen. Ezt az előreagedő társadalmi helyzetet még tovább rontja az a tény is, hogy minden évben egyre kevesebb gyermek születik a településen, viszont majdnem kétszer annyi az elhalálozás a községben, mint amennyi gyermek napvilágot lát.

3. számú táblázat - Öreagedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öreagedési index % (TS 030)
2018	113	51	221,57%
2019	117	45	260,00%
2020	110	42	261,90%
2021	105	52	201,92%
2022	109	52	209,62%
2023	114	47	242,55%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-4,89
2019	-17,41
2020	-9,79
2021	-4,82
2022	-4,62
2023	4,45

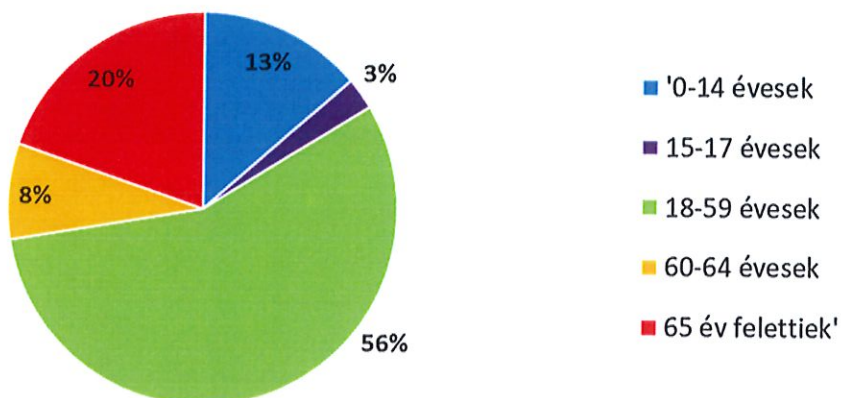
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Mindezek mellett, ha tovább vizsgálódunk az általunk összegyűjtött adatok halmazában jól látható, hogy a férfiak és a nők aránya egyforma képet mutat az adott évben, melyet az állandó népességről szóló táblázatban foglaltunk össze (2.sz. táblázat).

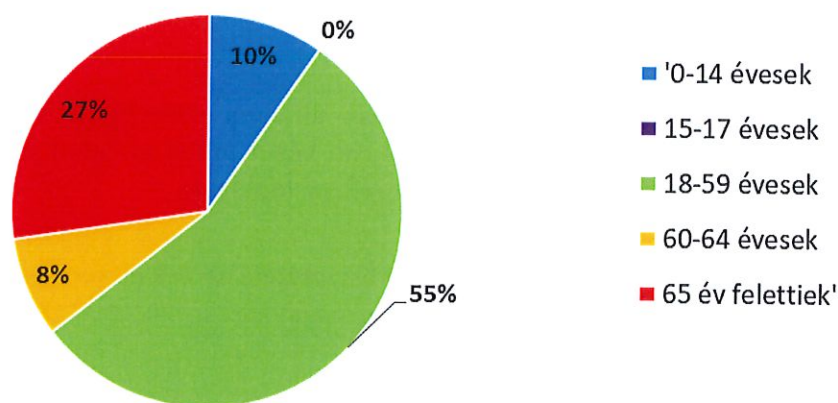
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	228	219	447	51,01%	48,99%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			16	3,58%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	31	21	52	6,94%	4,70%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	6	0	6	1,34%	0,00%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	128	120	248	28,64%	26,85%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	18	18	36	4,03%	4,03%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	45	60	105	10,07%	13,42%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Az esélyegyenlőség szempontjából nézve tehát kiemelt figyelmet kell fordítani az idős korúak fokozottabb ellátására, valamint a nők helyzetére.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az önkormányzatnak a mindennapi működése során akár kötelező vagy önként vállalt feladatról legyen szó, valamennyi rendelkezésre álló eszközzel és újszerű megoldással elő kell segítenie azt, hogy javuljon az érintett célcsoportok hozzáférése a biztosított közszolgáltatásokhoz.

Az esélyegyenlőség érvényesítése azt jelenti, hogy az eszközöket és megoldásokat kell részletesen kidolgozni az esélyegyenlőségi programban.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Mátraszentimre település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzattal, hiszen a település jellegéből fakadóan, kis létszámú iskola és óvoda fenntartása szükséges a település létét megalapozandó.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is

lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

2015. március 1-jétől a Szoc.tv. módosítása következtében az önkormányzat képviselő – testülete települési és rendkívüli települési támogatás megállapításra vált jogosulttá. Mátraszentimre Község Önkormányzata Képviselő – testületének a települési támogatásról és a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 13/2021. (XI. 23.) önkormányzati rendelete, valamint a jövedelmi feltételhez nem kötött helyi támogatásokról szóló 14/2021. (XI. 23.) önkormányzati rendelet alapján az alábbi támogatások nyújthatók a község lakóinak:

Az Önkormányzat települési támogatás keretében

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (lakásfenntartási támogatás),
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére (ápolási díj),
- c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére nyújthat támogatást.

Az Önkormányzat rendkívüli települési támogatás keretében rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket részesítheti, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

Az Önkormányzat jövedelmi feltételhez nem kötött támogatásai:

- a) gyermek fogadásának előkészítéshez nyújtható helyi támogatás,
- b) temetési helyi támogatás,
- c) elemi kár elhárításához nyújtott egyszeri helyi támogatás,
- d) karácsonyi támogatás,
- e) krízis támogatás,
- f) beiskolázási támogatás,
- g) tanulmányi támogatás,
- h) fűtési támogatás,
- i) szociális kölcsön,
- j) ballagási támogatás.

Forrás: Mátrászentimre Község Önkormányzata Képviselő – testületének önkormányzati rendeletei

A fenti támogatások elbírálására átruházott hatáskörben a polgármester jogosult.

A támogatások fedezete a település költségvetéséből biztosított. Felhasználást az adott évi költségvetés tartalmazza. A támogatások pénzbeli és nem pénzbeli (természetbeni) formában nyújthatók.

Az aktív korúak ellátása 2015. márciustól a járási hivatal hatáskörébe került, ezért nincsenek naprakész adatok az ellátást igénybevevők számáról. Ez sokszor nehézséget is okoz a mindennapi munkában, mert a közfoglalkoztatás bonyolításához pontos információkra lenne szükség a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők állományáról, azonban ez – tekintettel az elváló hatáskörre – sokszor nem áll rendelkezésre.

Az önkormányzat önállóan illetve társulási keretek között biztosítja a szociális információs szolgáltatást, az étkeztetést, házi segítségnyújtást, a családsegítést és a támogató szolgáltatást is.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

További meghatározó stratégiák:

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció is.

Az Ebtv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készített egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A községünk költségvetési programja támogatja az esélyegyenlőség megvalósulását. Azonban a programok megvalósításához szükséges anyagi forrásokhoz támogatásra van szükség pályázati források által. Mátraszentimre területi elhelyezkedésének köszönhetően vonzó a befektetők számára. A beruházásoknak köszönhetően a községben csökkenteni lehetne a fennálló munkanélküliséget, a helyi szakképzett lakosság számára munkahelyet lehet ez által teremteni. A településen nem figyelhető meg mélyszegénység. A helyi szabályozások egyik fő célja az aktív korúak foglalkoztatottsága, ezen felül cél még az oktatás színvonalának fenntartása és fejlesztése, így meggátolva az aluliskolázottság kialakulását is.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Mátraszentimre község Gyöngyöstarján településsel kötött együttműködési megállapodást. A két település együttműködése törvényi kötelezettség, Mátraszentimre Községi Önkormányzat hivatali feladatait a Gyöngyöstarjáni Közös Önkormányzati Hivatal Mátraszentimrei Kirendeltsége látja el. Együttműködési megállapodásban részletesen meghatározott elemi vannak az együttműködésnek.

Mátraszentimre Községi Önkormányzat a Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulás tagja, melynek keretében látja el belső ellenőrzési feladatait, továbbá a szociális terület tekintetében többek között a családsegítést is.

A társulási megállapodásban részletesen megtalálhatók a társulás által ellátott feladat- és hatáskörök.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

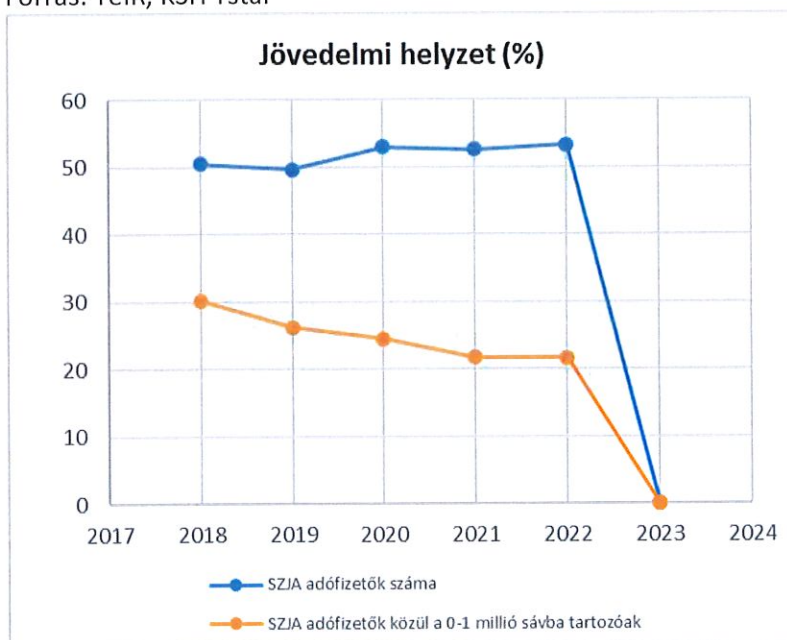
A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisából, valamint a helyben rendelkezésünkre álló nyilvántartásokból, az intézmények által nyújtott adatszolgáltatásokból gyűjtöttük össze.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	50,42	30,13
2019	49,57	26,18
2020	52,90	24,47
2021	52,57	21,70
2022	53,20	21,58
2023	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

„A mélyszegénység egy olyan többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat az elemi lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Mindezek együtt szükségszerűen előidézik a szegénység és kirekesztődés, újratermelődését, generációk közötti átörökítését.”

Településszerkezete előregerdő, sok a nyugdíjas; lakosainak elenyésző hányada regisztrált munkanélküli.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

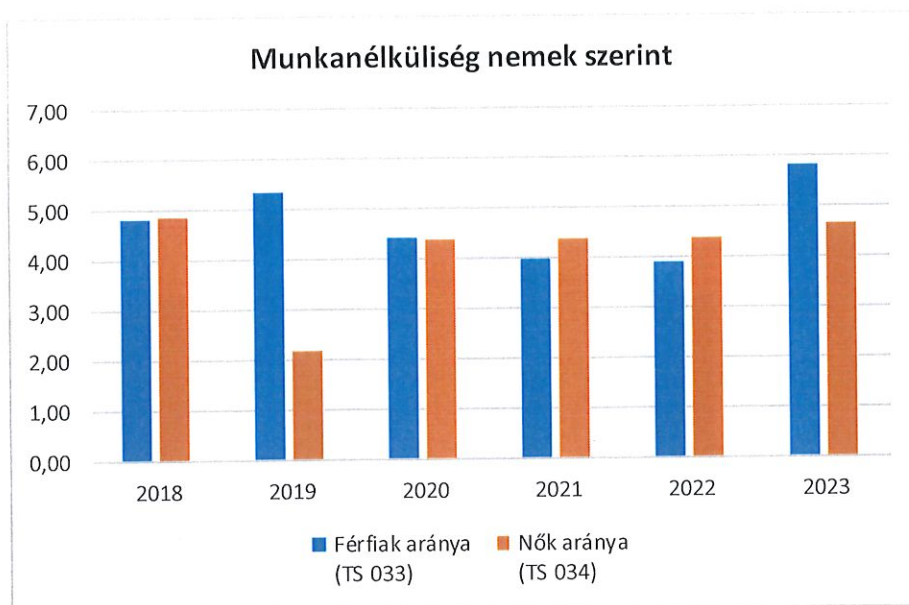
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Mátraszentimre településen lakosságszám arányában az álláskeresők száma csökken évről évre ez részben a nem regisztrált munkanélküliek száma miatt mutatható ki.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	4,82	4,86	4,84%
2019	5,33	2,16	3,75%
2020	4,40	4,38	4,39%
2021	3,95	4,35	4,15%
2022	3,90	4,35	4,13%
2023	5,81	4,65	5,23%

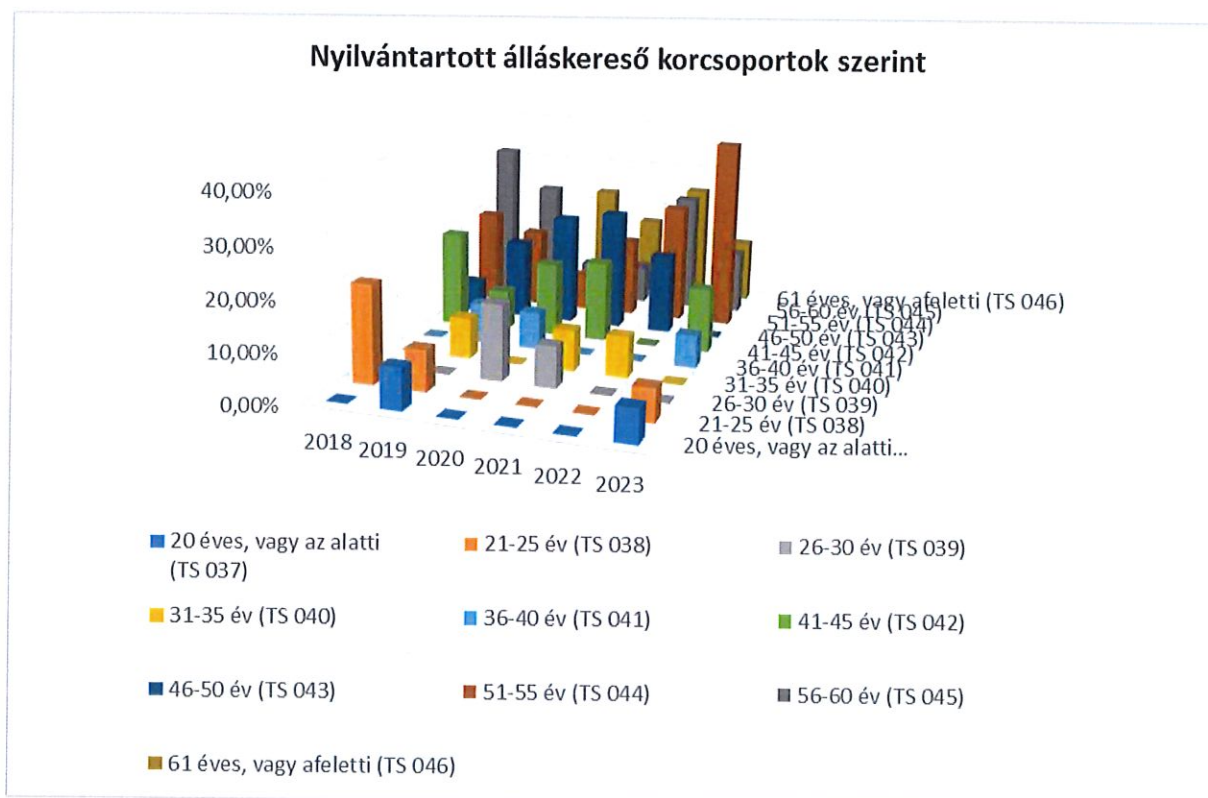
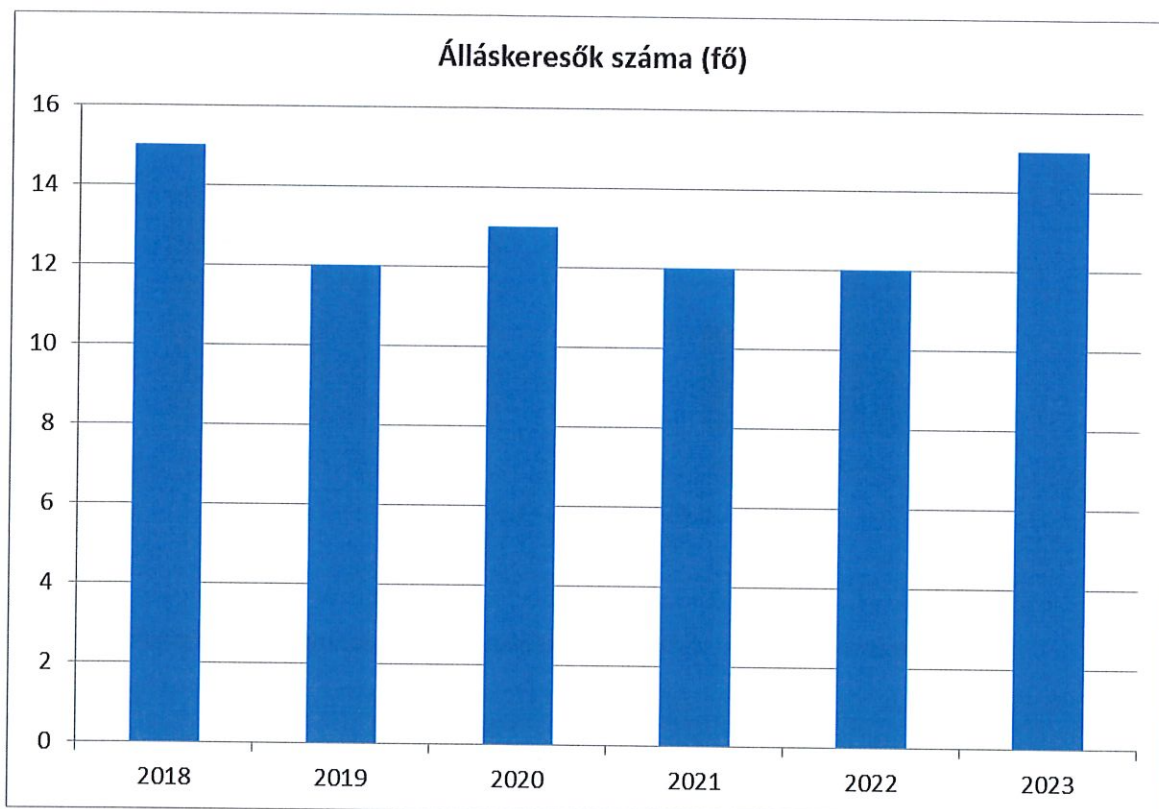
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresőik száma korcsoportok szerint

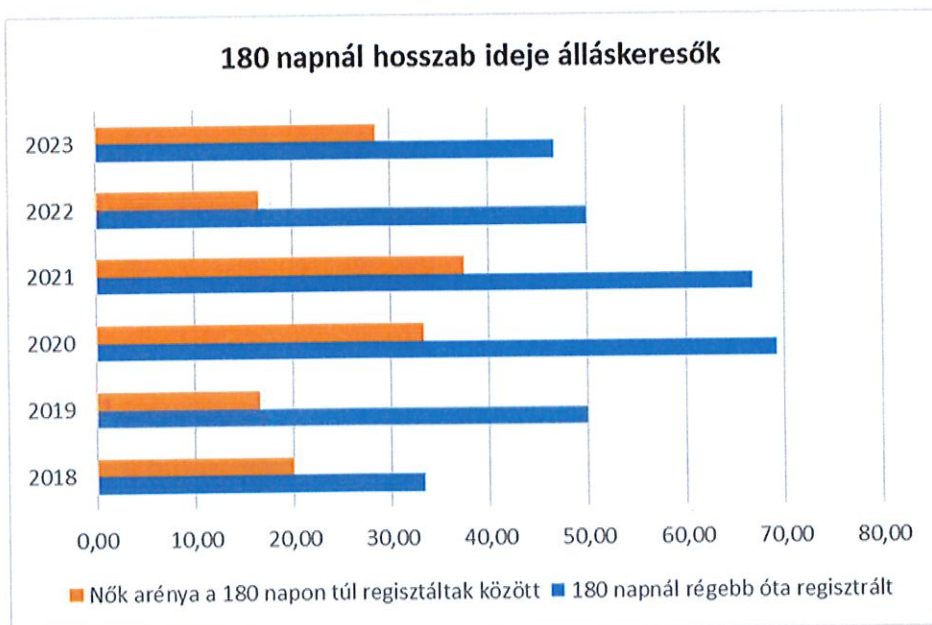
Nyilvántartott álláskeresőik száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	15	12	13	12	12	15
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	8,33%	0,00%	0,00%	0,00%	6,67%
21-25 év (TS 038)	Fő	3,00	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	20,00%	8,33%	0,00%	0,00%	0,00%	6,67%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	2,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	15,38%	8,33%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	1,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	0,00%	8,33%	0,00%	8,33%	8,33%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	1,00	1,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	8,33%	7,69%	0,00%	0,00%	6,67%
41-45 év (TS 042)	Fő	3,00	1,00	2,00	2,00	0,00	2,00
	%	20,00%	8,33%	15,38%	16,67%	0,00%	13,33%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	2,00	3,00	3,00	2,00	0,00
	%	6,67%	16,67%	23,08%	25,00%	16,67%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	3,00	2,00	1,00	2,00	3,00	6,00
	%	20,00%	16,67%	7,69%	16,67%	25,00%	40,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	5,00	3,00	1,00	1,00	3,00	2,00
	%	33,33%	25,00%	7,69%	8,33%	25,00%	13,33%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	3,00	2,00	3,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	23,08%	16,67%	25,00%	13,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	33,33	20,00
2019	50,00	16,67
2020	69,23	33,33
2021	66,67	37,50
2022	50,00	16,67
2023	46,67	28,57

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

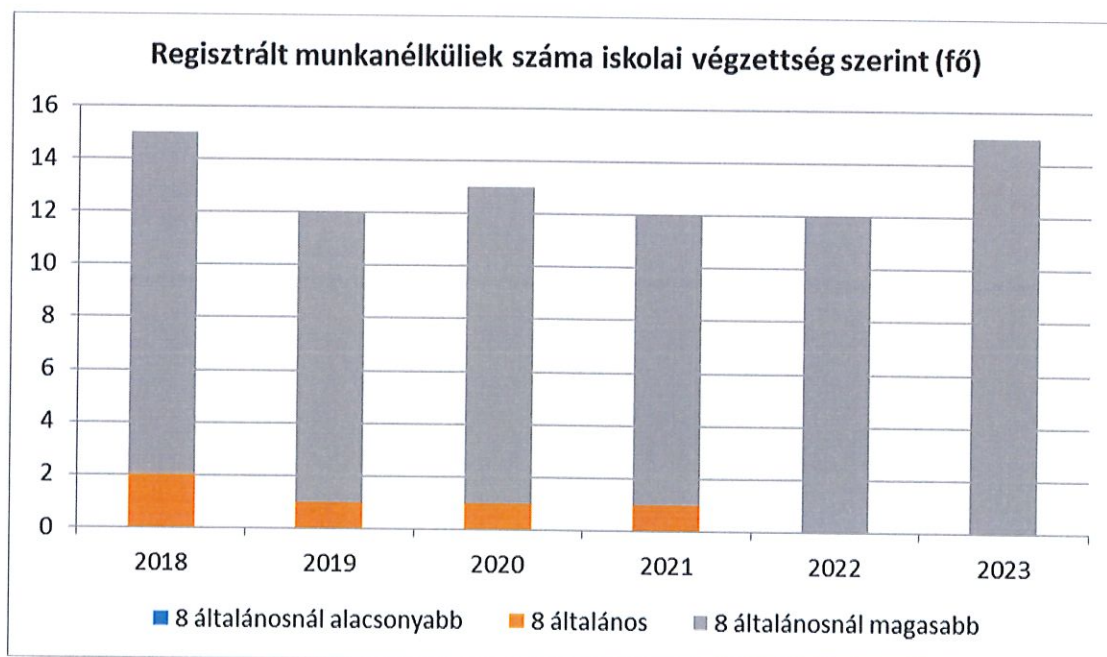
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az alacsony iskolai végzettségűek a munkaerőpiacon egy speciális, hátrányokkal küzdő tömegnek tekinthető. Alacsony iskolai végzettségűeknek tekinthetjük egyrészt azokat, akik még az általános iskolát sem fejezték be, másrészt rendelkeznek ugyan általános iskolai végzettséggel, de versenyképes, a munkaerő-piacon könnyen konvertálható szakképzettséggel nem. Sajátosságaikból adódóan speciális, komplex kezelési módra, hatékony fejlesztési technikákra van szükség ahhoz, hogy munkapiaci esélyük növelhető legyen.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	15	0	0,00%	2	13,33%	13	86,67%
2019	12	0	0,00%	1	8,33%	11	91,67%
2020	13	0	0,00%	1	7,69%	12	92,31%
2021	12	0	0,00%	1	8,33%	11	91,67%
2022	12	0	0,00%	0	0,00%	12	100,00%
2023	15	0	0,00%	0	0,00%	15	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresőket vonatkozásában 13,33% a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 2018. évben. A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya többszöröse az iskolai végzettséggel nem, illetve az általános iskolai végzettséggel rendelkezők arányánál. Valószínűsíthető, hogy az alacsony iskolai végzettségűek közül kevesebben regisztrálnak a munkaügyi szervezetnél, így a statisztikai adatokban nem jelennek meg.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája melynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. Elsősorban a hátrányos helyzetű, alacsony iskolai végzettségű álláskeresőket jelent átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatottságot.

A közfoglalkoztatás a helyi önkormányzatok számára is előnyöket hordoz, ugyanakkor a feladatok csak akkor láthatóak el közfoglalkoztatás keretében, ha a feladat ellátására törvény nem ír elő közalkalmazotti, közszolgálati vagy kormányzati szolgálati jogviszonyt. Mátrászentimrén a közfoglalkoztatás rendkívül alacsony mértékű. Azok a munkanélküliek, akik hátrányos helyzetűek, alacsony iskolai végzettségük miatt nem tudnak, vagy nem akarnak jelen lenni az elsődleges munkaerő-piacon, nem jönnek el a közfoglalkoztatásba sem, inkább támaszkodnak a segélyezési rendszerre, vagy a fekete munkavállalásban keresnek megoldást. A településen évek óta ugyanaz a 1 személy dolgozik a közfoglalkoztatásban, jellemzően közterület-rendezési, karbantartási munkát végez.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	4	1
2019	3	1
2020	27	1
2021	2	1
2022	2	1
2023	1	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

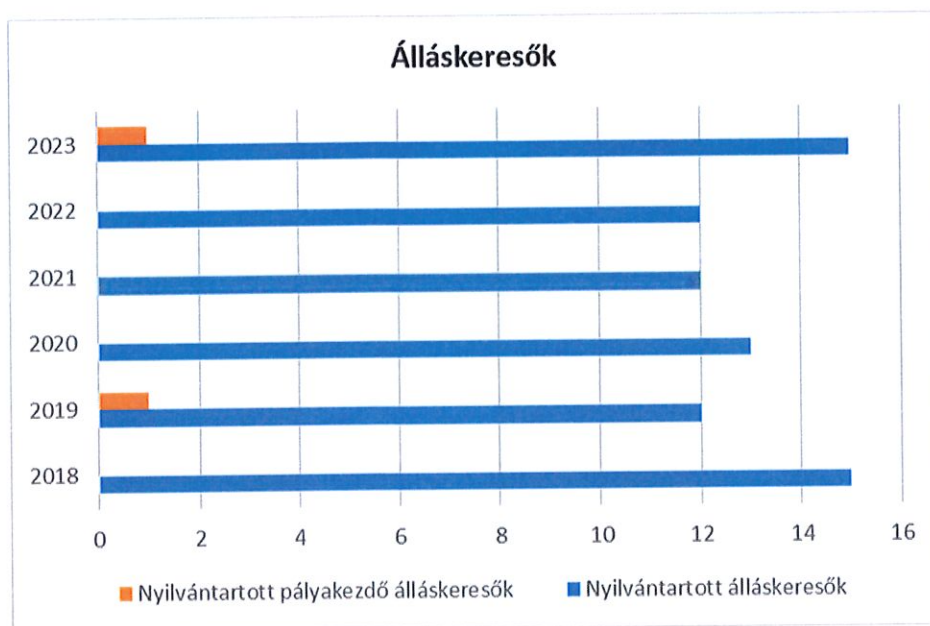
A helyi sajátosságból kifolyólag nagyrészt helyi vállalkozások jöttek létre ahol a helyiek dolgoznak valamint ingáznak a környező városokba főképp saját gépjárművel, mert a helyi busz közlekedés hosszadalmas és nem megfelelő időbeosztású.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok a környező városokban Pásztón, Gyöngyösön és Egerben végzik a középiskolai tanulmányaikat. A felsőfokú iskolai tanulmányok elvégzése után kevesen térnek vissza a településre.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	15	0
2019	12	1
2020	13	0
2021	12	0
2022	12	0
2023	15	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Legfőbb partnerünk a Megyei Kormányhivatal Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztálya. Tájékoztatást és segítséget nyújtanak a feladat megoldásában.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A településen az önkormányzat intézményeiben próbálja foglalkoztatni végzettséget nem igénylő munkakörben.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs információnk hátrányos megkülönböztetésről.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A iskolában a gyerekek már a kezdeti lépéseket megteszik a digitális ismeretek elsajátítása érdekében, továbbá lehetőség nyílik a könyvtár keretében informatikai eszköz használatára, valamint tervezi az önkormányza nemzetiségi önkormányzattal közösen a közösségi ház keretein belül is ennek lehetőségét.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására való jogosultságot a járási hivatal állapítja meg.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	15	6,15%	3	20,00%
2019	12	5,13%	4	33,33%
2020	13	4,83%	2	15,38%
2021	12	4,76%	4	33,33%
2022	12	4,05%	3	25,00%
2023	15	5,34%	7	46,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

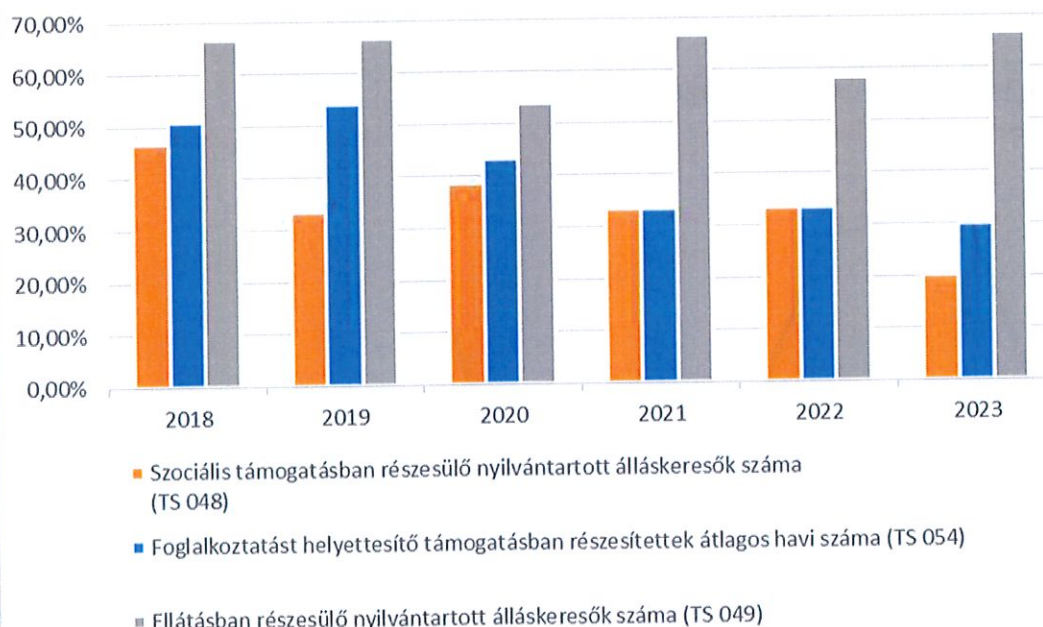

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	7	46,67%	8	50,80%	10	66,67%
2019	4	33,33%	6	54,00%	8	66,67%
2020	5	38,46%	6	43,15%	7	53,85%
2021	4	33,33%	4	33,33%	8	66,67%
2022	4	33,33%	4	33,33%	7	58,33%
2023	3	20,00%	4	29,80%	10	66,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

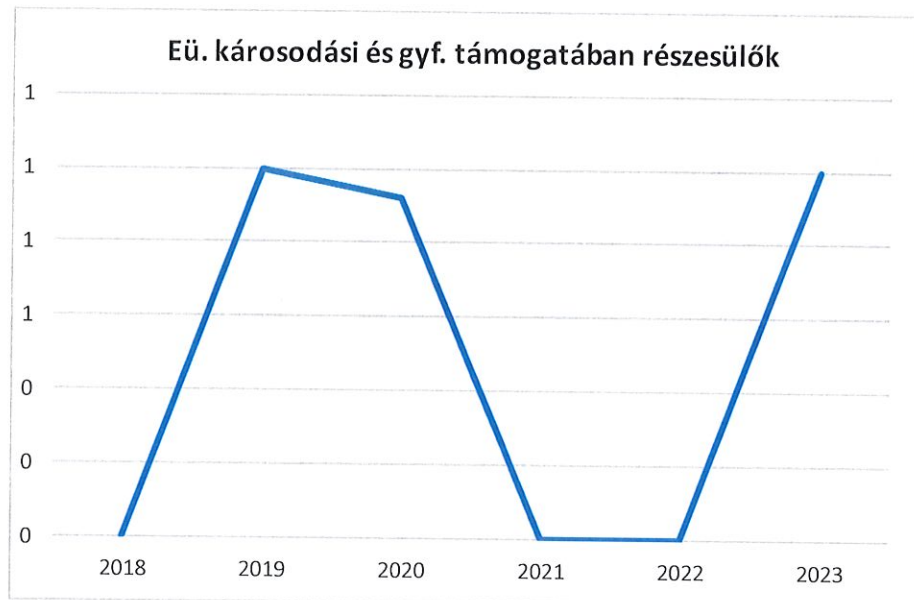
Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	0
2019	1
2020	1
2021	0
2022	0
2023	1

Forrás: TeIR, KSH

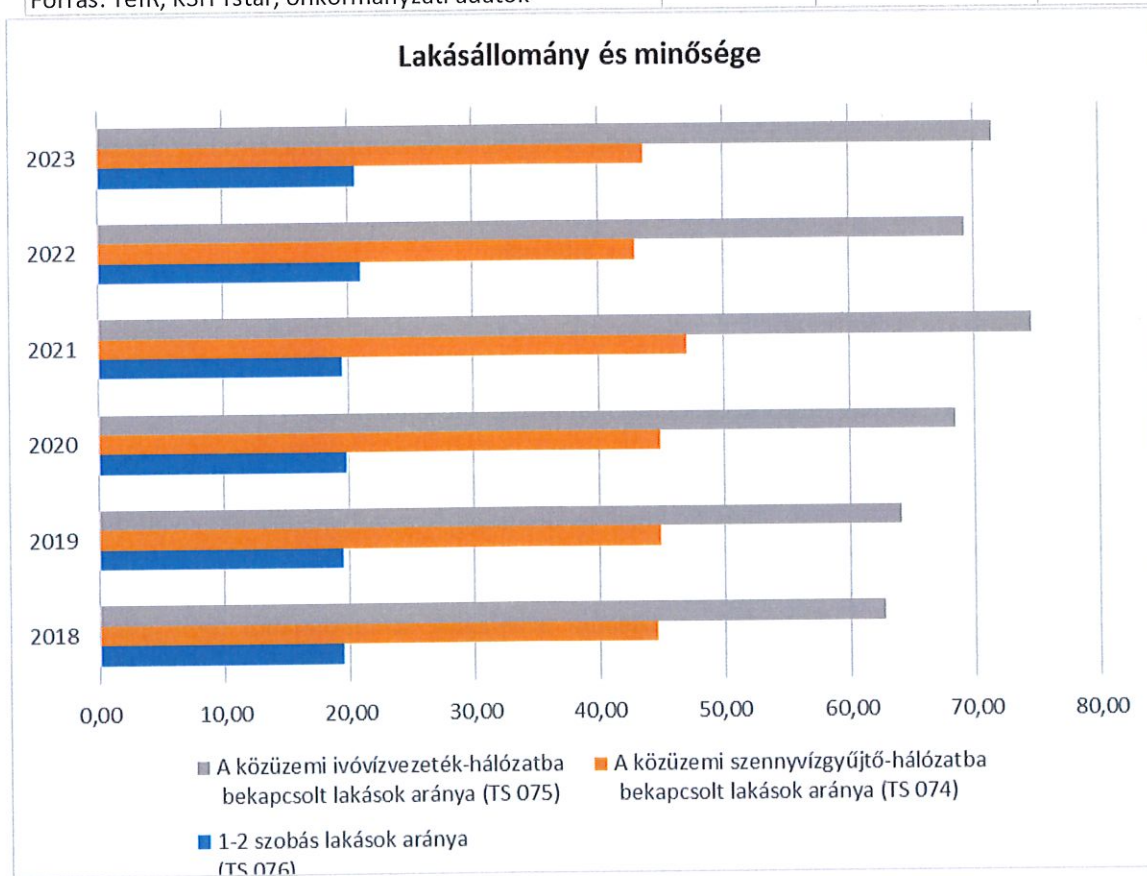
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomán y (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	287	0	0,00	19,51	44,60	62,72
2019	287	0	0,00	19,51	44,95	64,11
2020	289	2	6,92	19,72	44,98	68,51
2021	287	0	0,00	19,51	47,04	74,56
2022	319	1	3,13	21,00	42,95	69,28
2023	320	3	9,38	20,63	43,75	71,56

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az Önkormányzat 2012. év óta sem alakított ki önkormányzati bérlakást.

b) szociális lakhatás

Szociális lakásállománya nincs az Önkormányzatnak.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs a településen olyan nem lakás céljára használt ingatlan, melyet lakáscélra használnának.

e) lakhatást segítő támogatások

Az elmúlt években az önkormányzat szociális bizottsága elé veszélyeztetett lakhatási helyzet problémája nem került, senkit sem érint a nem megfelelő lakhatás helyzete.

f) eladósodottság

Helyi ismereteink alapján elmondható, hogy az eladósodottság nem jellemző Mátraszentimrén.

g) lakhatás egyéb jellemzői:

Külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település jellegéből adódóan külterületeken és nem lakóövezetben lakások nem helyezkednek el, hétvégi házak és üdülők, vendégházak vannak, melyek a közszolgáltatásokhoz hozzájutnak, közműszolgáltatások a terepviszonyok, település adottságai okán változóak, a közösségi közlekedés a helyközi és távolsági közlekedés keretein belül megoldott, azonban jellemzően ezen a területeken személygépjárművekkel közlekedik a lakosság.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Mátraszentimre község területén nincs szegregációval érintett településrész.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi ellátások közül az alábbiak biztosítottak: háziorvosi, fogorvosi alapellátás, alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek) és védőnői ellátás.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	0	10	0,00
2019	1	0	0	0	11	0,00
2020	1	0	0	0	10	0,43
2021	1	0	0	0	8	1,83
2022	1	0	0	0	7	1,00
2023	1	0	0	0	8	1,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Községünkben évről évre megrendezésre kerülnek népegészségügyi szűrővizsgálatok pl: nőgyógyászati rákszűrés, vérnyomásmérés, vércukormérés és egészségügyi állapotfelmérés.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen fejlesztő ellátásra oktatási téren logopédus áll rendelkezésre.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat az oktatási és nevelési intézményében biztosítja a közétkeztetést, melynek ellátása saját konyhájáról történik figyelve az egészséges táplálkozásra, az olyan alapvető, tápláló és egészséges nyersanyagokat, mint a tejtermékek, zöldségek, gyümölcsök próbálják minden nap

beépíteni az étrendbe, hiszen sok gyermek ezt otthon nem kapja meg. Előtérbe helyezik a teljes kiőrlésű lisztből készült termékeket, a fehérjében gazdag, szénhidrátban szegény alapanyagokat. Az étkeztetés megfelel a HCCP rendszer előírásainak, ezt támasztják alá az eddigi ellenőrzések, melyek eddig hiányosságot nem állapítottak meg.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen számos sportolási lehetőség adott a lakosság számára. A településen a helyi focicsapat tagjaként élhet a lakosság sportolási szenvedélyeinek. Síoktatásban is részt vehet a lakosság, illetve az általános iskola tanulói. Településünk vezetése odafigyel a gyermekek sportolási lehetőségeinek növelésére és egészségük megőrzésére is.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzat szociális ellátások közül az étkeztést saját konyháról kiszállítással és elvitellel, valamint a házi segítségnyújtást látja el egy fő gondozónővel.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Az Önkormányzat szociális keretein belül a családsegítő szolgálat közreműködésével intézményi szinten az iskolában végzi a megelőzési feladatokat, emellett országos programokban vesz részt, és együttműködik a rendőrség ezirányú programjaiban.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nincs az önkormányzatnak tudomása hátrányos megkülönböztetés tényéről.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Ha valaki mozgásában akadályoztatva van a falugondnoki szolgálat keretében lehetőség van gépjárművel szállítani pl: bevásárolni, orvoshoz vagy rendelőintézetbe. A településen népkonyha nincs.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. Községünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik.

A lakosság helyi közösségi, kulturális igénye nagymértékben a településre jellemző szlovák nemzetiségi

hagyományok ápolása irányába terelődött. Szlovák nemzetiségi kultúráját, szokásait a mai napig őrzi. Ennek ékes bizonyítéka hogy a mai napig is megnyilvánul bizonyos ünnepeken. A szlovák anyanyelvet mára csak a legidősebb korosztály beszéli, vagy csak érti, de a felnövekvő generációnk újra elsajátítja, már az óvodás

koruktól egészen a nyolcadik osztály elvégzéséig magas szinten tanulják a Felső-Mátrai Zakupszky László Általános Iskola és óvodában, mely intézmény fenntartója 2012. szeptember 1-jétől a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat . A község vezetése és lakosai rendeznek helyi találkozókat, valamint rendszeresen részt vesznek nemzetiségi rendezvényeken is.

A települési önkormányzat, több módon is biztosítja a kultúrához való hozzáférést. A település szívében található a Tájház, melynek üzemeltetése a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat feladata, viszont a fenntartással kapcsolatos költségeket az önkormányzat fedezi.

Kiemelt rendezvényeink, a már évente hagyományosan megrendezésre kerülő Falunap Mátraszentimréen, , a Pünkösdi Bornapok, illetve a Felső-Mátra Oktatásáért Alapítvány által szervezett Tavaszi Zsongás

A településünk lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy

lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük, együtt próbálunk megoldásokat kidolgozni.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási

biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások hosszú távon való fenntartása. A településen élők elérhető életminősége, a mindennapi élet alapfeltételeit tartalmazza, amelyhez hozzátartozik, a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők, a szociális, egészségügyi, óvodai, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, hosszú távon való minőségi fenntartása.

a) közösségi élet színterei, fórumai

Szokásos évi rendezvényeinken kívül lehetőség van táncoktatásra síoktatásra, bálakat szerveznek.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	igen	1 334	1

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Nincsenek etnikai konfliktusok a településen, mivel nem élnek etnikumok községünkben.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az óvodai és iskoláskorú gyermekek szülei rendszeresen részt vesznek a gyermekrendezvények támogatásában (pl. díszek készítése Karácsonyra, ajándékkészítés gyereknapra, a bálakon való felszolgálat).

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A település életében a szlovák nemzetiség van jelen. Kulturális életük sokszínű, üzemeltetésükben működik a Tájház és a Községi Ház, melyek színterei a kulturális identitásuk kifejezésének.

e) helyi lakossági önszerveződések:

Jelenleg kialakítás alatt vannak az önkormányzat által kezdeményezett clubok (nyugdíjas, baba-mama, ifjúsági stb.). Aktívan működik a település sportegyesület, diákegyesület, alapítvány, és turizmus területén tevékenykedő egyesület.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Többgenerációs munkanélküliség	Munkaerőpiac felkutatása, motiváltság fokozása
A nem regisztrált munkanélküliek számának feltérképezése	Adatgyűjtés, feketemunka visszaszorítása a környékbeli foglalkoztatók felkutatása

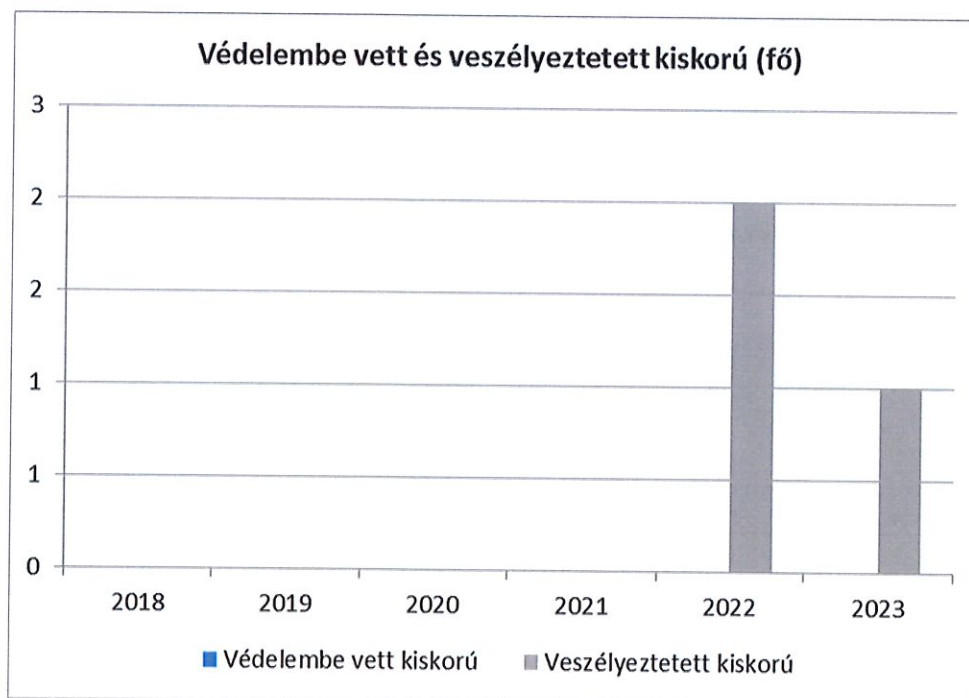
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	228	219	447	51,01%	48,99%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			16	3,58%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	31	21	52	6,94%	4,70%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	6	0	6	1,34%	0,00%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	0	n.a.
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	2
2023	0	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

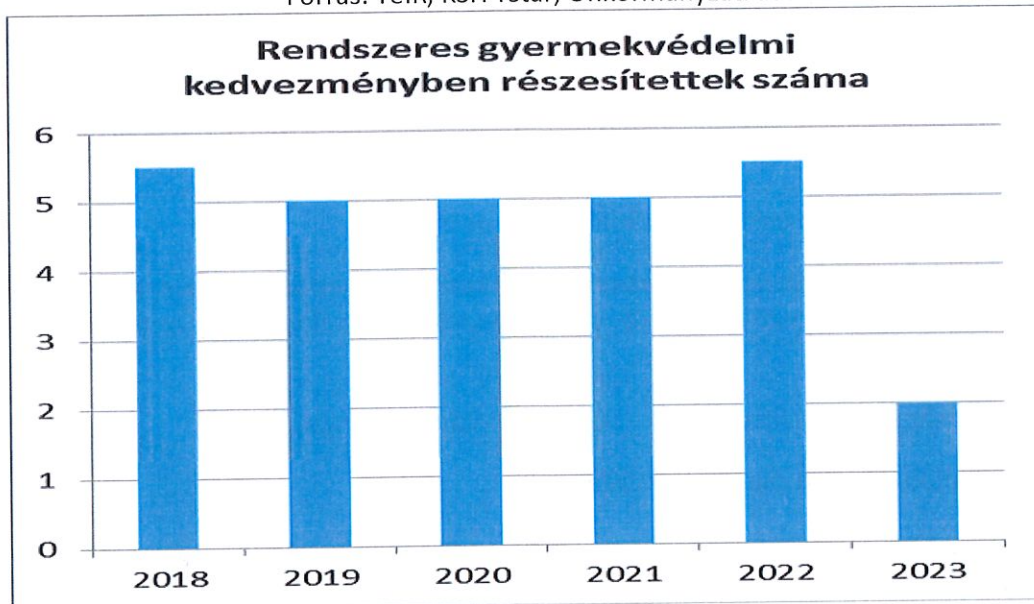
Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek egészségügyi, szociális és lakhatási helyzete szükség szerint megoldott. Az Önkormányzat különös figyelmet fordít arra, hogy felmerülő szükségletek lefedésre kerüljenek.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma 2012-től fokozatosan csökkent majd újra emelkedett. Míg összességében nőtt a támogatottak aránya, addig a tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma 0-ra redukálódott, hasonlóképpen a kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma is.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	6
2019	5
2020	5
2021	5
2022	6
2023	2

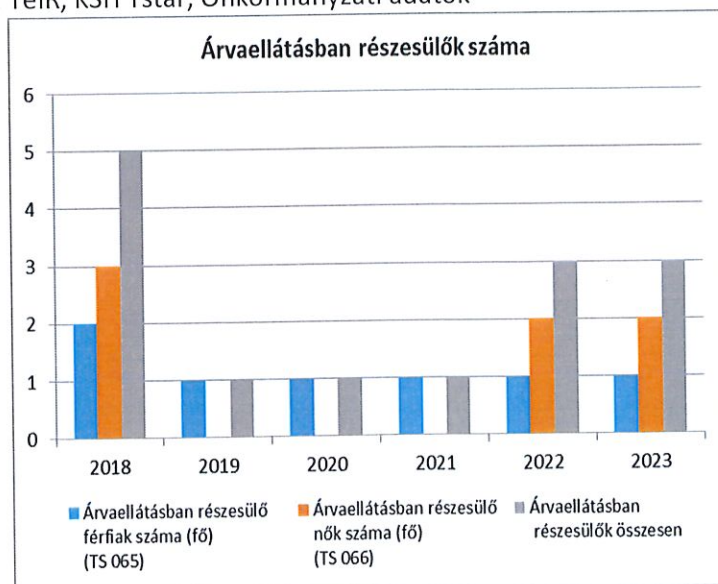
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	2	3	5
2019	1	0	1
2020	1	0	1
2021	1	0	1
2022	1	2	3
2023	1	2	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermek jogán járó helyi juttatásokat a táblázatok mutatják. Szerencsére a településen alacsony számok mutatkoznak ennek tekintetében. Az állami juttatások mellett az Önkormányzat a saját hatáskörben biztosított szociális ellátások, támogatások keretei között is igény esetén támogatást nyújt az érintetteknek.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az iskolai étkezésben egy pár háromgyermekes család kap 50% -os kedvezményt és egy két gyermek van aki 100% kedvezményt kap ők a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nem áll rendelkezésünkre pontos megbízható adat.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői:

A településen ilyen vonatkozásban igény ezidáig nem merült fel, azonban a támogatási rendszer a korábbi pontokban részletezettek szerint alkalmazható lenne.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A községben nincs szegregátum.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

2012-től a védőnői álláshelyek száma egy fő, ám az egy védőnőre eső gyermekek száma fokozatosan csökken. Minden héten csütörtökön van a településen és látja el az iskolavédőnői feladatokat is. Ennek oka az, hogy az elmúlt években megfigyelhető megélhetési gondok miatt egyre kevesebb felnőtt vállal gyermeket.

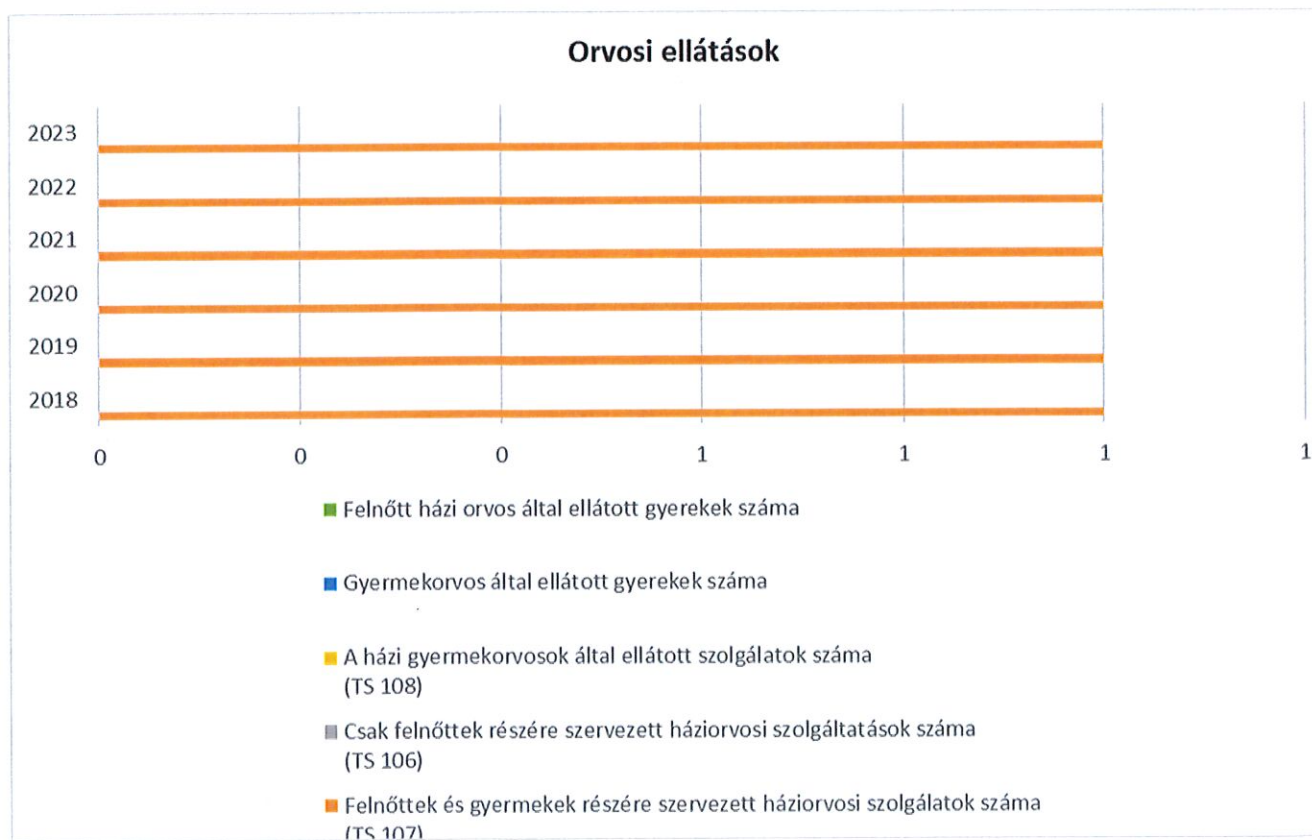
4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	1	n.a.	-

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Községünkben a háziorvosi státusz helyettesítés keretében biztosított. A községben működő háziorvosi rendelő napi rendelési idejében a gyermekek ellátása is biztosított. A háziorvosi rendelőben vegyes rendelés zajlik, nincs külön gyermekrendelés.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Nem áll rendelkezésünkre pontos megbízható adat.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások:

A gyermekjóléti alapellátás biztosításaként a településen gyermekjóléti szolgálat működik, amely kiterjed a településen élő valamennyi gyermekre. A tevékenységet a gyermekjóléti szolgálat családgondozója látja el. Az ellátást a Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulás keretei között társulási formában biztosítja az önkormányzat.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Községünkben nem működik bölcsőde.

A gyermekvédelem megfelelő működésének legfontosabb alapfeltétele a jelzőrendszer hatékony és gyors működése. A jelzőrendszer tagjai: a védőnő, a háziorvos, az óvoda és az iskola, a rendőrség, a jegyző, és a gyermekjóléti szolgálat családgondozója; tehát mindazok, akik a gyermekekkel és a családokkal kapcsolatba kerülnek vagy kerülhetnek, és észlelhetik az esetleges problémákat. Elmondható, hogy ez a jelzőrendszer településünkön jól és olajozottan működik, szereplői már hosszú ideje végzik a tevékenységüket, ha problémát észlelnek, azonnal jelzik a családgondozónak, aki – szükség esetén a jegyző bevonásával – megteszi a szükséges intézkedést vagy az alapellátás, vagy amennyiben ez már nem bizonyul elegendőnek, a szakellátás igénybevételével.

f) gyermekvédelem

A gyermekvédelem megfelelő működésének legfontosabb alapfeltétele a jelzőrendszer hatékony és gyors működése. A jelzőrendszer tagjai: a védőnő, a háziorvos, az óvoda és az iskola, a rendőrség, a jegyző, és a gyermekjóléti szolgálat családgondozója; tehát mindazok, akik a gyermekekkel és a családokkal kapcsolatba kerülnek vagy kerülhetnek, és észlelhetik az esetleges problémákat. Elmondható, hogy ez a jelzőrendszer településünkön jól és olajozottan működik, szereplői már hosszú ideje végzik a tevékenységüket, ha problémát észlelnek, azonnal jelzik a családgondozónak, aki – szükség esetén a jegyző bevonásával – megteszi a szükséges intézkedést vagy az alapellátás, vagy amennyiben ez már nem bizonyul elegendőnek, a szakellátás igénybevételével.

Ha gyermeket veszély fenyegeti és többszöri felszólítás érdekében sem szüntetik meg a veszély forrását, akkor gyámhivatalhoz, illetve a rendőrséghez van lehetőség fordulni.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások:

Az Önkormányzat a szociális támogatások keretében azonnali támogatást nyújt, továbbá szükség esetén lakhatás biztosításáról is gondoskodik önkormányzati ingatlan méltányossági alapon történő bérbeadása által.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Óvodai berkeken belül lehetőség minden héten tornaóra van csoportonként, így igyekeznek megőrizni az óvodások egészségét.

Általános iskolánkban úszhatnak a gyerekek, illetve télen a mátraszentistváni Sípálya közelsége miatt lehetőségük van sísülésre.

Egészségük megőrzéséhez nagymértékben hozzájárul, hogy a község a Mátrában helyezkedik el, így kellőképpen friss és tiszta a levegő.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az iskolai étkezésben egy pár háromgyermekes család kap 50% -os kedvezményt és egy két gyermek van aki 100% kedvezményt kap ők a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők.

Nyári étkeztetést a település 2018-2023. években nem vettek igénybe.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok:

A településen a programok minden gyermek részére lehetőséget biztosítanak a részvételre. Tekintettel az óvoda és iskola nemzetiségi nyelvoktatására, és a településen élő szlovák nemzetiség kulturális programjaira az eltérő kultúrák folyamatosan találkoznak nemcsak külön programok szervezése során, hanem a mindennapokban is.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtásakor semmilyen hátrányos megkülönböztetés nem jellemző, erre vonatkozó észrevétel sem érkezett.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül:

Azon gyermekek számára, akik beszédhibákkal küzdenek ingyenesen van biztosítva logopédus szakember szolgáltatása, az ellátórendszer keretein belül fejlesztőpedagógus is biztosított.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	12	0	0,00
2019	10	0	0,00
2020	13	0	0,00
2021	12	0	0,00

2022	14	0	0,00
2023	15	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók segítségére felzárkóztató képzéseket biztosít az óvoda, illetve az általános iskola is. Szerencsére a településen nincs a gyermekek körében hátrányos megkülönböztetés.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	4	11,76
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00
2023	n.a.	2	5,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

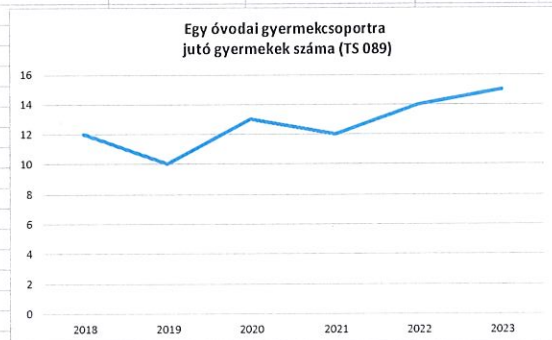
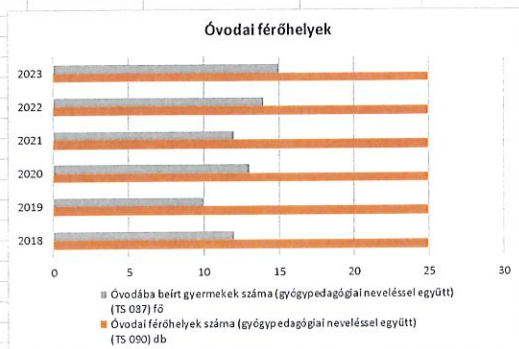
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Községünkben egy óvoda található, ahova 6 településről járnak be gyermekek. 1csoporttal és 25 férőhellyel működik az intézmény, mely minden nap reggel 8.00-16.00 óráig van nyitva. Az óvodai bezárás időtartama 4 hét.

Óvodapedagógusok közül 1 fő diplomás óvónő 1 fő szlovák nyelvet oktató óvónő, 1 dajka gondoskodik gyermekek fejlődéséről és felügyeletéről, illetve 1 kisegítő személyzet.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	n.a.	1	25	1	12	0	0	12
2019	n.a.	1	25	1	10	0	0	10
2020	n.a.	1	25	1	13	0	0	13
2021	n.a.	1	25	1	12	0	0	12
2022	n.a.	1	25	1	14	0	0	14
2023	n.a.	1	25	1	15	0	0	15

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	6	
Óvodai férőhelyek száma	25	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	8.00-16.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	1	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	1	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A Felső-Mátrai Zakupszky László Általános Iskola létszáma a 2024/2025-ös tanévben 46 fő volt.

A napközis tanulók száma 2024/2025-ös tanévben 100%.

A 8. évfolyamot eredményesen befejezők száma minden tanévben megegyezik a 8. osztályos létszámmal.

c) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító TKVSZRB szakértői véleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szervezik meg a település nevelési, oktatási intézményei.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Településünkön csak egy általános iskola van, melynek tanulói kiváló él sportolók. Többszörös diákolimpiai győzelemmel és országos első helyezésekkel büszkélkedhetnek. Ezen felül pedig a nyelvi versenyek, szavaló és tantárgy versenyeken is kiváló eredményeket érnek el. Településünkön semmilyen középfokú oktatási intézmény nem található.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Sem negatív sem pozitív diszkriminációra nincs precedens példa, ezáltal hátránykompenzáló programokra nem volt szükség a településen.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

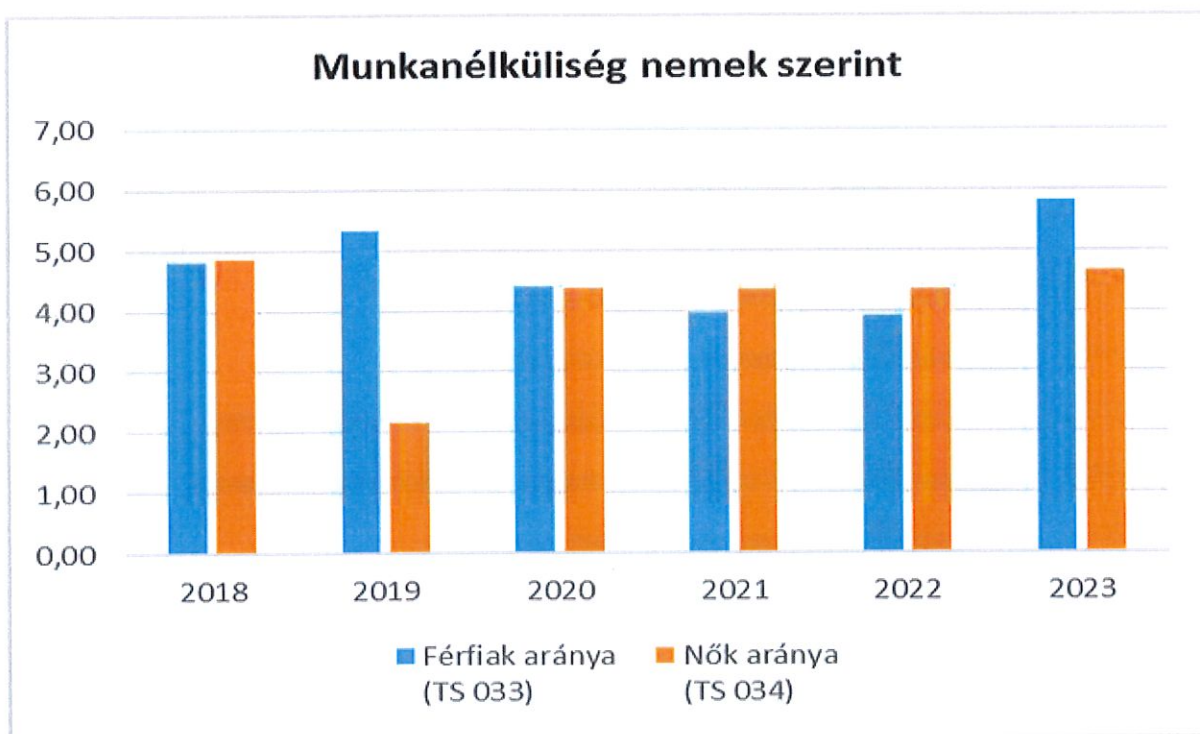
A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekek tanórán kívüli elfoglaltságának biztosítása kiemelten a nyári szünidőre	Napközis tábor biztosítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

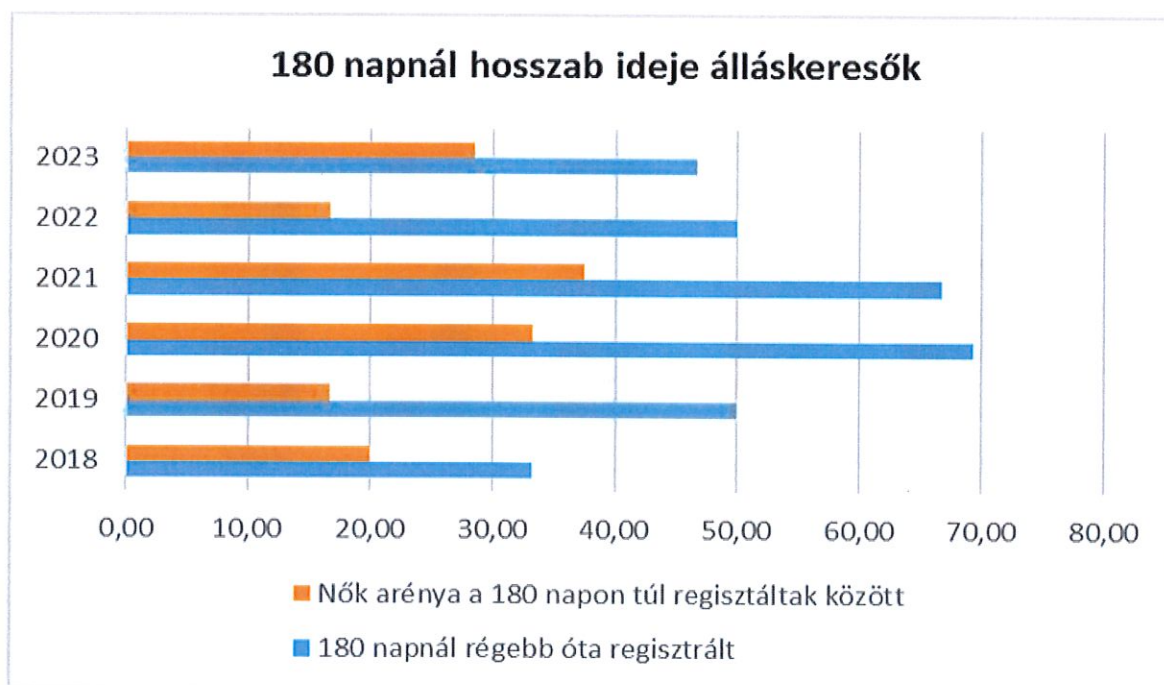
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	4,82	4,86	4,84%
2019	5,33	2,16	3,75%
2020	4,4	4,38	4,39%
2021	3,95	4,35	4,15%
2022	3,9	4,35	4,13%
2023	5,81	4,65	5,23%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2018	33,33	20
2019	50	16,67
2020	69,23	33,33
2021	66,67	37,5
2022	50	16,67
2023	46,67	28,57

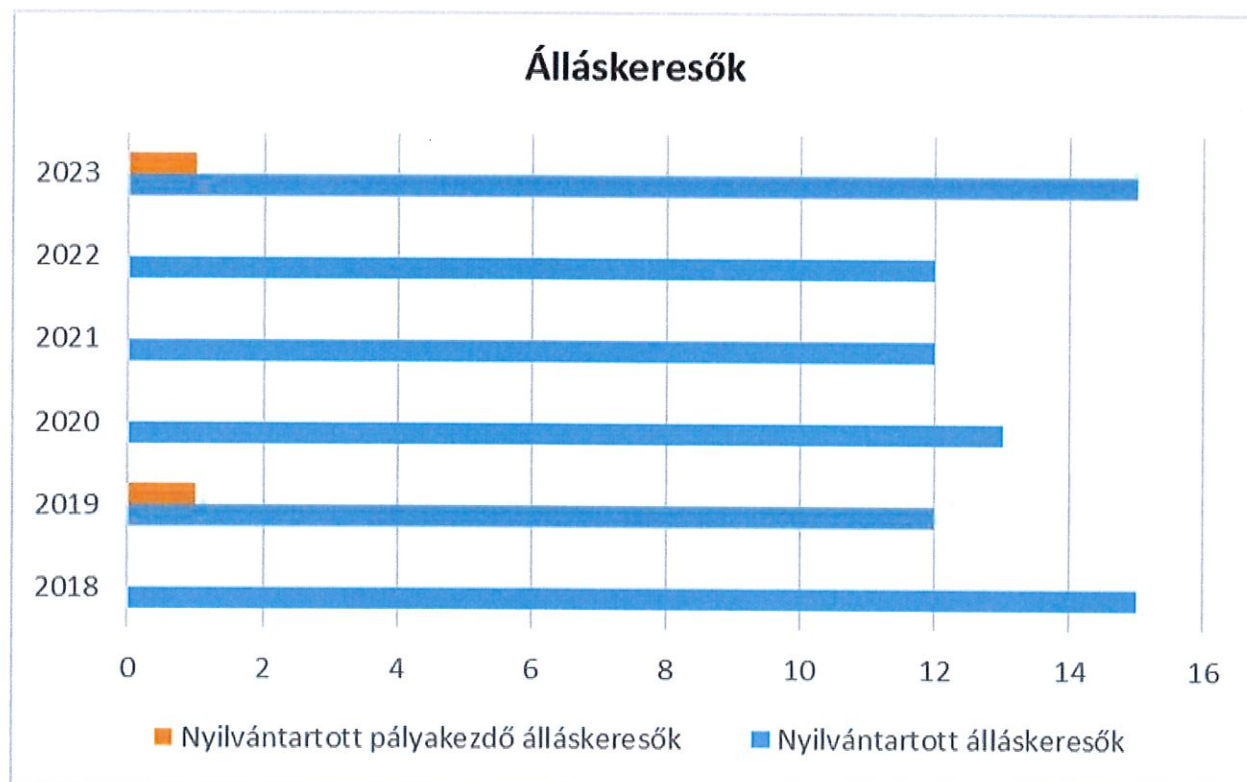
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	15	0
2019	12	1
2020	13	0
2021	12	0
2022	12	0
2023	15	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A közintézményekben is nagyon magas a női foglalkoztatottak aránya. Megállapítható, hogy a nők célcsoportjának tagjai nincsenek kizárva a helyi foglalkoztatási és képzési programokból, a hozzáférés számukra ugyanúgy biztosított, mint a férfiak számára.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények, valamint egészségi állapotuk miatt, a pályakezdők a képzetlenség és szakmai tapasztalat hiánya miatt, a GYES-ről, GYED-ről visszatérők a munkából való kiesés, illetve a potenciális diszkrimináció miatt és a gyermeküket egyedülállóként nevelők anyagi és egyéb nevelési problémák miatt.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Bölcsőde, családi napközi nem működik a településen. Az óvoda viszont egy csoportos vegyes csoport így már 2,5 éves kortól lehet kérni az óvodai nevelésbe vételt, ami szintén segítséget nyújt a munkaerőpiacra visszatérő anyák számára. Az általános iskola alsó tagozatai részére pedig kötelező a 16.00 óráig tartó napközi.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdik, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, szintén a védőnő által.

A településen a védőnői ellátás keretében kiemelten foglalkoznak a nővédelmi tanácsadással, a méhnyak-szűréssel nőgyógyász szakorvossal együttműködve. A nőket mammográfiára irányítják, illetve otthoni emlőszűrésre tanítják.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Nincs információnk arra vonatkozóan, hogy a családon belüli erőszaki problémája a településen élő családok életében jelen van-e. Ha elő is fordul, az rendszerint nem kerül nyilvánosságra, mivel a családtagok, a bántalmazás szenvedő alanyai szégyellik bevallani, vagy külső segítséget kérni, ezért nem is teregetik ki a külvilág felé a család működési zavarait. Inkább elszenvedik, türik partnerük, szüleik folyamatos megalázását, zaklatását, mely sokszor akár a tettelegességig is fajul.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen anyaoththon nem található. A legközelebbi anyaoththon Gyöngyösön található, mindösszesen 1 db. Községünkben nem volt még arra példa, hogy anyaoththon szolgáltatáit kelljen igénybe venni.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közhatalmokban alkalmazott nők száma magas. Az óvodában és a Polgármesteri Hivatalban szinte csak nőket foglalkoztatnak, az általános iskola dolgozóinak nagy része szintén nők közül kerül ki. A nők társadalmi szerepvállalásának erősödésére utal, hogy növekszik a helyi Képviselő-testületben is a nők aránya: jelenleg az 4 főből 2 nő (50%), korábban ez 25 % volt.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők legtöbb problémája a gyermekneveléshez kapcsolódik. Hátrányos helyzetben vannak a gyermeküket egyedül nevelők, a sokgyermekesek, a kisgyermekesek, a GYES-ről/GYED-ről visszatérők.

További nőket érintő probléma az alacsony iskolázottság és az ebből adódó munkaerőpiacon való elhelyezkedési nehézség. Sokszor ez a probléma a késői szülésekből adódik. Ezen speciális képzési programok, felvilágosító előadások megszervezésével lehet segíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munka és a családi élet összeegyeztetése	A gyerekek napközbeni ellátásának rugalmasabbá tétele, a munkáltatónál részmunkaidő és rugalmas munkaidő biztosítása

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

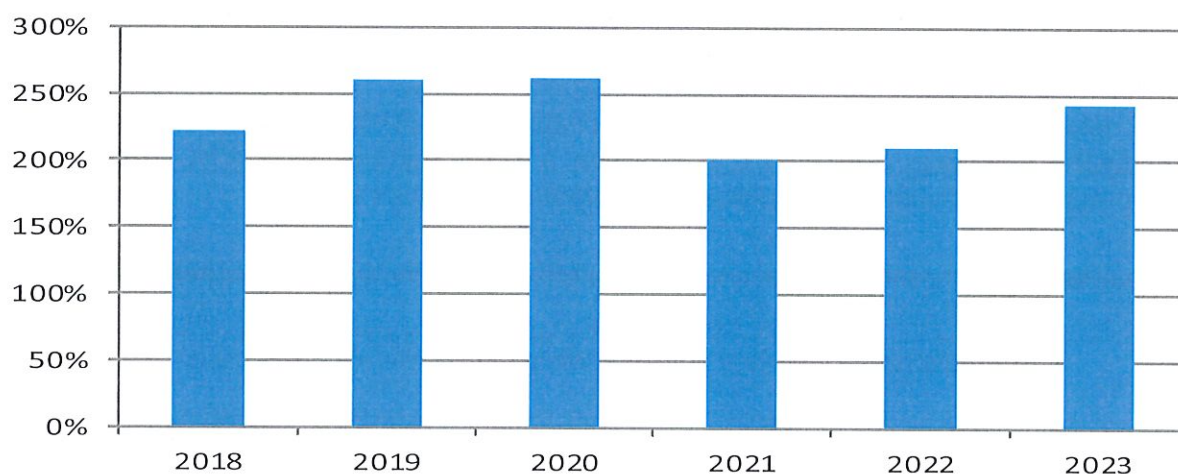
Sajnos az aktív korúak is nagyon nehezen tudnak elhelyezkedni. Az idősebb, 65 év feletti korosztály foglalkoztatására nincs lehetőség.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	113	51	221,57%
2019	117	45	260,00%
2020	110	42	261,90%
2021	105	52	201,92%
2022	109	52	209,62%
2023	114	47	242,55%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

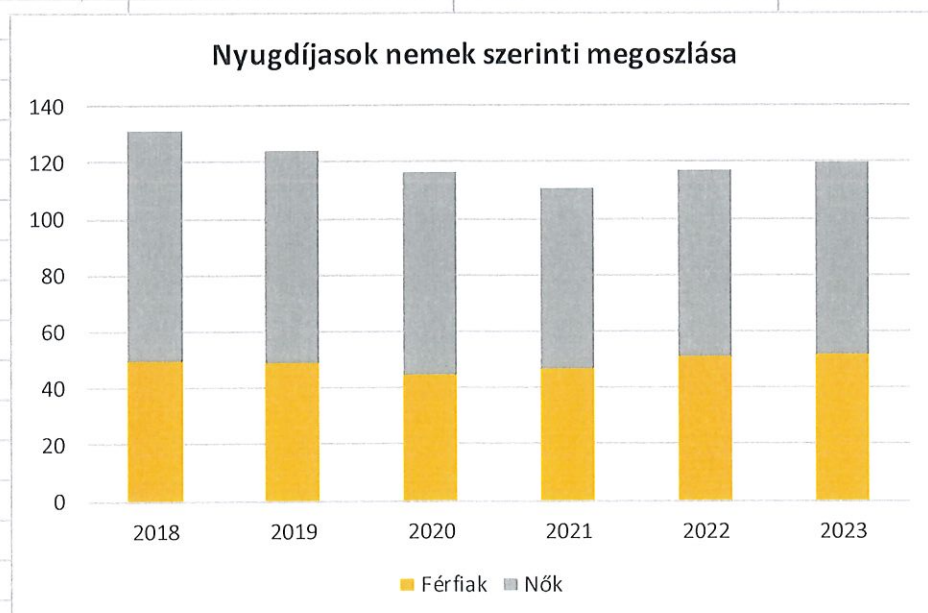
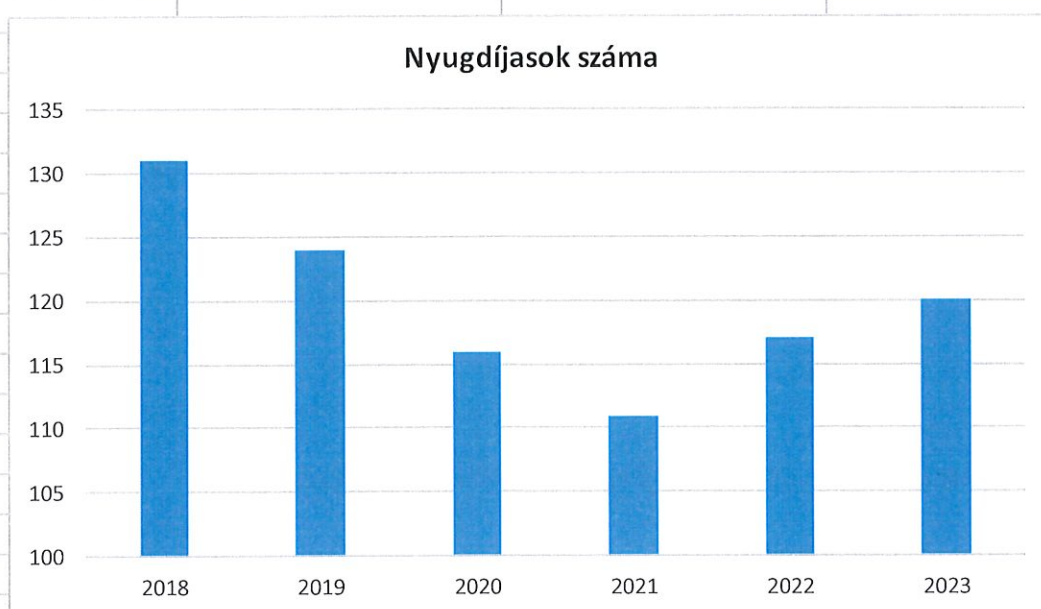
Öregedési index (%)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

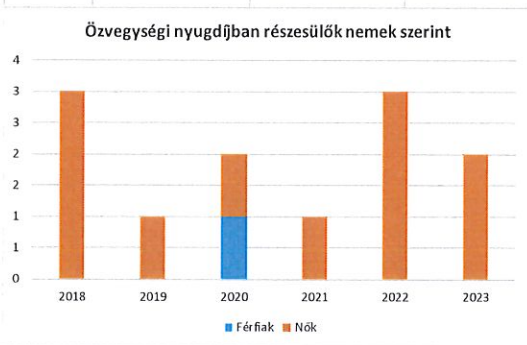
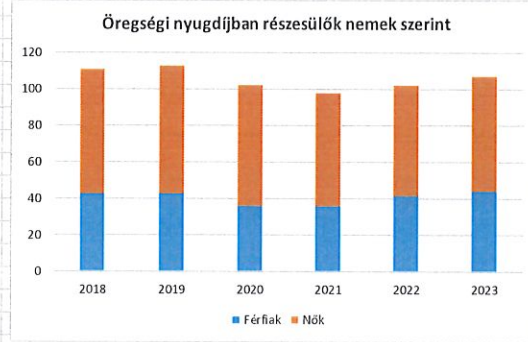
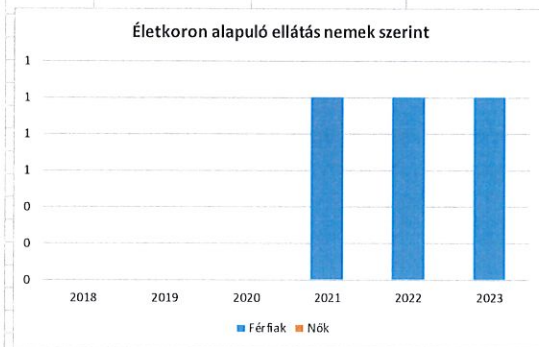
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	50	81	131
2019	49	75	124
2020	45	71	116
2021	47	64	111
2022	51	66	117
2023	52	68	120

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	0	0	43	68	0	3	0
2019	0	0	43	70	0	1	0
2020	0	0	36	66	1	1	0
2021	1	0	36	62	0	1	0
2022	1	0	42	60	0	3	0
2023	1	0	44	63	0	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban részesülők csökkenése követi a lakosságszám csökkenését.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A nyugdíjasok foglalkoztatására a közintézményekben nincs lehetőség

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	15	12	13	12	12	15
41-45 év (TS 042)	Fő	3	1	2	2	0	2
	%	20,00%	8,33%	15,38%	16,67%	0,00%	13,33%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	2	3	3	2	0
	%	6,67%	16,67%	23,08%	25,00%	16,67%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	3	2	1	2	3	6
	%	20,00%	16,67%	7,69%	16,67%	25,00%	40,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	5	3	1	1	3	2
	%	33,33%	25,00%	7,69%	8,33%	25,00%	13,33%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	3	2	3	2
	%	0,00%	0,00%	23,08%	16,67%	25,00%	13,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Községünkben eddig nem került sor olyan programok szervezésére, mely az időskorúak foglalkoztatását segítené elő. Jövőbeni céljaink között igény esetén természetesen szándékunkban áll ilyen programok szervezése.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az egész országra jellemző, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerőpiaci diszkriminációnak: nehezebben helyezkedik el, a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A statisztikai adatokból kiderül, hogy ez a tendencia érvényesül Mátraszentimrén is. A nyilvántartott álláskeresők közül az 55 év feletti aránya évről-évre növekszik. A jövőben fontos erre a problémára is intézkedést tervezni. A 65 év feletti esetén ez a probléma nem jelentkezik, mert egészségi állapotuk miatt már nem alkalmasak a munkaerőpiacon való aktív részvételre.

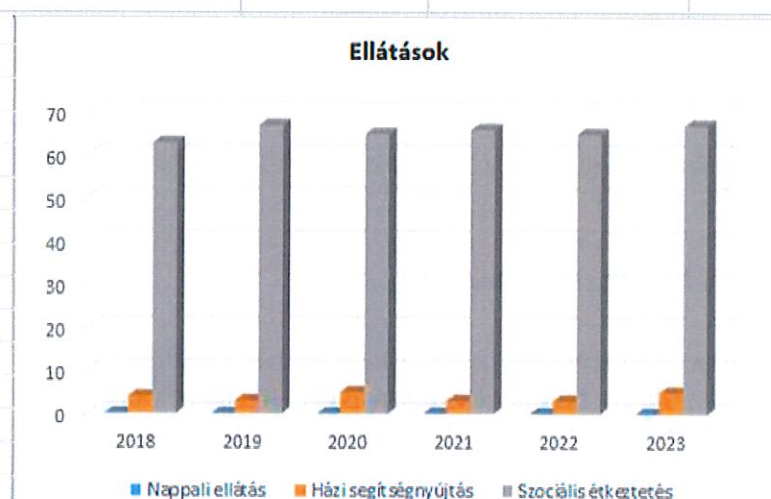
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	113	0	4	65
2019	117	0	5	67
2020	110	0	5	65
2021	105	0	5	66
2022	109	0	5	65
2023	114	0	5	67

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idősek kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférése a településen adott lehetőségek erejéig adottak. Külön szervezeten is sor kerül kulturális és közművelődési programokra történő utaztatásukra.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai jártasságára konkrét adataink nem állnak rendelkezésre.

d) a generációk közötti programok.

A települési önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat által szervezett programok keretein belül a generációk folyamatosan találkoznak.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősek kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz hozzáférnek a településen adott lehetőségek erejéig, könyvtári programokon és közösségi szerveződések keretében tartanak az életkori sajátosságokat célzó eseményeket.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedül élők elmagányosodása	Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása
Az egészségi állapot visszaesése miatti életminőség romlás	Szűrőprogramok szervezése,

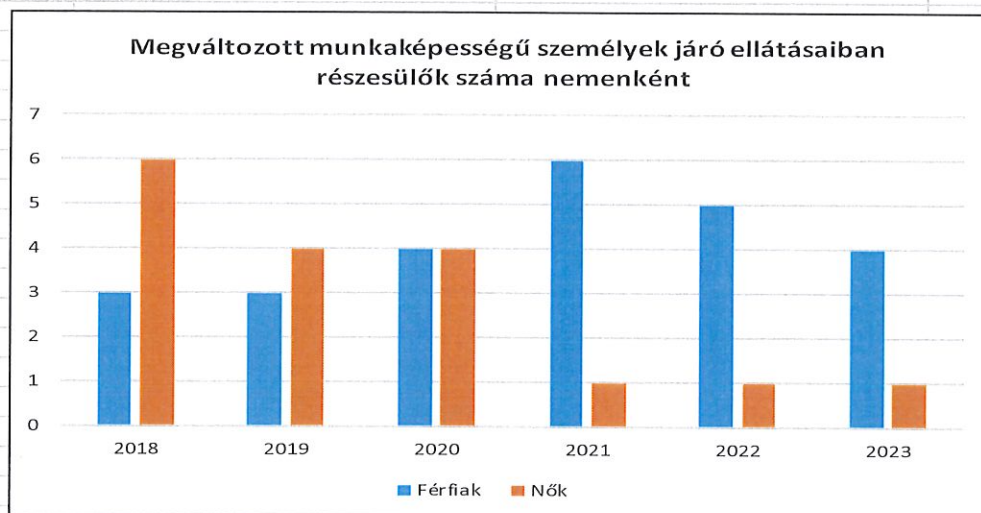
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	3	6	9
2019	3	4	7
2020	4	4	8
2021	6	1	7
2022	5	1	6
2023	4	1	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élők pontos aránya adatok hiányában nem ismert, a helyi tapasztalatok alapján megállapítható, hogy összességében a település lakosságának elenyésző %-át teszik ki. Valamennyien támogató, szeretetteljes családi környezetben élnek, ahol megfelelő gondozásuk, ellátásuk a családtagok által biztosított, mivel önálló életvitelre többségük nem képes. Külső személy segítségét ritkán igénylik, igyekeznek ezt családon belül megoldani.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Az önkormányzat a helyi vállalkozókkal és munkaadókkal tartja a kapcsolatot, és ösztönzi a helyi lakosság foglalkoztatását, részt vesz közfoglalkoztatási programban.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetésre precedens példát nem tudunk felsorolni az elmúlt évekre visszamenőleg. Azonban olyan példát sem tudunk felsorolni, ahol fogyatékos személyeket foglalkoztatnának. A jövőbeni célunk az, hogy ösztönözzük a helyi vállalkozókat is arra, hogy

alkalmazzanak fogyatékos embereket. Első lépésként az önkormányzat és az általa fenntartott intézményekben kell biztosítani a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Házi segítségnyújtás két részre oszlik személyi gondozás és szociális segítség ennek keretében megoldott az ellátás. A településen sem egyházi, sem civil szervezet nem szervez önálló életvitelt támogató programokat.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élőket (is) a lakhatást segítő támogatásban, gyógyszer-támogatásban részesíti vagy lehetőségük van a közgyógyellátásra való jogosultságra is. A célcsoport számára az egyéb jogszabályok alapján nyújtott ellátásokat más hatóság állapítja meg.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége korlátozott a település fekvéséből adódóan, azonban a környékbeli városok nyújtotta lehetőségeket a helyi lakosok is igénybe tudják venni, a falugondnoki szolgálat e tekintetben is hatékonyan működik.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége.

A településen lévő önkormányzati épületeknél megvalósult az akadálymentesítés.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Az akadálymentesítés követelménye beépítésre került a nem kifejezetten akadálymentesítési célú pályázatokba is, hogy a különböző közszolgáltatásokat nyújtó szervek vezetői szembesüljenek azzal, hogy az ő ügyfélkörükben is vannak, lehetnek fogyatékos emberek. A fentiekén túl pedig minden lehetséges eszközzel küzdeni kell azért, hogy széles körben elterjedtté váljon az a felfogás, amely alapján az esélyegyenlőségi feladatok megoldása nem egyetlen szerv feladata, hanem természetes, hogy az ehhez kapcsolódó követelményeknek való megfelelés a saját területén mindenkinek a maga feladata és felelőssége.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Mátraszentimre községben az új építésű vagy felújított építmények már akadálymentesítettek, így részben akadálymentesítettek a munkahelyek.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Szükség szerint a falugondnoki busszal tudják szállítani a rászoruló fogyatékos személyeket. Emellett pedig a település vezetősége törekszik arra, hogy az utakat, járdákat akadálymentesítse.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Rehabilitációs intézménnyel, lakásotthonnal, gondozóházzal nem rendelkezik a település

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Sem negatív, sem pozitív diszkriminációs eseményről nem tudunk beszámolni az elmúlt évekről.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen a fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok külön nem kerülnek szervezésre a létszámadatokra is tekintettel, és az igény hiányában, azonban a települési önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat is figyelmet fordít a rendezvényei során arra, hogy a programok a fogyatékossgal élők számára is látogathatók legyenek.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen a fogyatékossgal élőket érintő társadalmi problémák elkerülése érdekében figyelmet fektet a település az egyedi igények alapján történő problémák kezelésére, segítséget nyújt lehetőségeihez mérten egyedi esetekben is.

7.6. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az önkormányzati intézmények, utak, járdák teljes körű akadálymentesítése.	Fejlesztési források átcsoportosítása, pályázati lehetőségek keresése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A szervezetekkel a folyamatos együttműködés a település célja, melynek keretében egyedi egyeztetésekre, közös programok megszervezésére is sor kerül évente több alkalommal.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat a településen található római katolikus templommal, ezáltal a keresztyényegyházzal áll kapcsolatban. Emellett pedig jó viszonyt ápol a helyi civil szervezetekkel is, amelyek munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez. A helyi civil szervezetek a következők:

- Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Mátraszentimre
- Felső-Mátra Oktatásáért Alapítvány
- Felső-Mátrai Diáksport Egyesület
- Mátra Jövője Turisztikai Egyesület

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Községünk Gyöngyössolymos településsel áll társulásban, illetve a Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásával.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
Szlovák nemzetiségi Önkormányzat mint iskolafenntartó működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Felső-Mátra Oktatásáért Alapítvány Tevékenysége: Nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés, gyermek- és ifjúságvédelem, gyermek- és ifjúsági érdekképviselés, a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségekkel, valamint a határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenység.

Felső-Mátrai Diáksport Egyesület Tevékenysége: Az egyesület célja, hogy Mátraszentimre sportszerető diákjaival, különösen a Felső-Mátrai Zakupszky László Általános Iskola tanulóival szervezett keretek között megismertesse a helyi körülmények között gyakorolható sportokat, megteremtse a tárgyi feltételeket. Mátra Jövője Turisztikai Egyesület Tevékenysége: A Mátra - mint egész tájegység - turisztikai termékként való megismertetése és népszerűsítése elsősorban a belföldi turizmus fejlesztésére. A Mátrához szervesen kapcsolódó kistérségekkel való kapcsolat kiépítése, közös tematikus programok kidolgozása és megvalósítása, szálláshelykínálat, a turisztikai szolgáltatások egységes információs rendszerének kialakítása. A Mátra egészére kulturális-turisztikai rendezvénynaptár összeállítása, megszervezése koordinálása, népszerűsítésére. Az egyes rendezvények időpontjainak egymáshoz való hangolása, népszerűsítésükre közös marketing eszközök használata.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Mátraszentimrén találhatóak nagy- és kisvállalkozások, ezáltal is csökken a munkanélküliség. A vállalkozások főbb tevékenységi köreibe tartozik a kereskedelem, vendéglátás, erdészeti-fakitermelés, bányászat, építőipar, áru fuvarozás.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a vállalkozói fórumok, lakossági fórumok, HEP Fórumok szervezése.

A Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában,

összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába:

A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonása folyamatos. Kiemelt szerepet tölt be a helyi egészségügyi ellátórendszer, iskola és óvoda, a településen szociális étkeztetést és közétkeztetést biztosító önkormányzati konyha, a védőnői szolgálat, a szlovák nemzetiségi önkormányzat. Az egyeztetések folyamatosak és a HEP elkészítése során is gördülékeny az együttműködés.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot:

A lakosság a végrehajtással kapcsolatos észrevételeit a lakossági fórumok, közmeghallgatások során és sz ügyintéзések, megkeresések alkalmával egyedi esetben is megtehetik, továbbá a HEP Fórum szükség szerint működik a településen.

A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF a települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

Mátraszentimre Községi Önkormányzat hivatalos honlapja a www.felso-matra.hu.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	A nem regisztrált munkanélküliek számának feltérképezése	Adatgyűjtés, feketemunka visszaszorítása a környékbeli foglalkoztatók felkutatása
Gyermekek	A gyermekek tanórán kívüli elfoglaltságának biztosítása kiemelten a nyári szünidőre	Napközis tábor biztosítása
Idősek	Egyedül élők elmagányosodása	Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása
Nők	A munka és a családi élet összeegyeztetése	A gyerekek napközbeni ellátásának rugalmasabbá tétele, a munkáltatónál részmunkaidő és rugalmas munkaidő biztosítása
Fogyatékkal élők	Az önkormányzati intézmények, utak, járdák teljes körű akadálymentesítése.	Fejlesztési források átcsoportosítása, pályázati lehetőségek keresése.
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>		

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	A nem regisztrált munkanélküliek számának feltérképezése	Vállalkozók, Civil szervezetek,
Gyermekek	A gyermekek tanórán kívüli elfoglaltságának biztosítása kiemelten a nyári szünidőre	Önkormányzat, intézmények

Idősek	Egyedül élők elmagányosodása	Önkormányzat, nemzetiségi Önkormányzat
Nők	A munka és a családi élet összeegyeztetése	Önkormányzat, intézmények
Fogyatékkal élők	akadálymentesítés	Önkormányzat, civil szervezetek,

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák beilleszkedése megvalósul.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei javuljanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges fejlődésének biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek gondozására és biztonságára.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmód érvényesülésének elvét a munkavállalás területén.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők információkhoz, szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítását.

Célunk olyan élhető, szerethető, vonzó település kialakítása, ahol minden állampolgár diszkriminációmentesen, egymás értékeit megbecsülve, egymást segítve élhet együtt.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok) (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntartatása	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1.	Nagyobb üdülők bezárása miatt egyre kevesebb munkalehetőség avagy helyi lakosok szezonális részvére.	Kevés munkalehetőség, munkahelyre.	Ne keljen a helyi lakosoknak utazni a program munkahelyre.	Gazdasági	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010–2021)	A lehetséges munkahelyek felmérése.	polgármester képviselők	2029.12.31.	Csökken az ingázó munkavállalók száma támogatások keresése	Pályázatok figyelése és támogatások keresése	Folyamatosan fenntartandó	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	A nem regisztrált munkanélküliek számának feltérképezése	A közösgben magas számú munkanélküli a rendszerben. A munkanélküliek száma	Minden munkanélküli bekerüljön a rendszerbe.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumát valdó összhangban van.	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010–2021)	Tanácsadás, ismeretterjesztő és közfoglalkoztatási bevonás. Munkaügyi szervezethez való irányítás.	polgármester képviselők	2029.12.31.	Csökken a regisztrált munkanélküliek száma	önkormányzati források, központi források	megfelelő anyagi forrás mellett folytatandó fenntartható	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	A gyermekek tanórán elfoglaltságának biztosítása kiemelten a szünetidőre	A dolgozó szülőknek gondot okoz a nyári szüneti időszakára a gyermek elhelyezése	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumát valdó összhangban van.	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Ingénymérési foglalkozások szervezése bővítése.	Ingénymérési foglalkozások szervezése bővítése.	polgármester	2029.12.31.	Ingénymérési foglalkozások szervezése bővítése.	Pályázatok figyelése és támogatások keresése	megfelelő anyagi forrás mellett folytatandó fenntartható	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	A munka és a családi összeegyeztetése	A nőknek a munka mellett a családfelügyeleti feladatainak ellátására is van szükségük a gyermek elhelyezésére	Az önkormányzat és a táborok közötti programok	Az önkormányzat és a táborok közötti programok	„A nők adategyüttes, adatok elemzése a családban és a programban	Ingénymérési foglalkozások szervezése bővítése.	polgármester, intézményvezetők, vállalkozók	2029.12.31.	Nők foglalkoztatottsága	Pályázatok figyelése és támogatások keresése	megfelelő anyagi forrás	nem releváns

		összhang megvalósíthatóság a	szervezése bővítése	dokumentum összhangban van.	résztvevők (2021–megkeresése bevonása)				mellett folyamat osan fentarth ató	
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Egyedül élmagányosodása	ézőkEgyre több az az felkutatása egyéüláll szociális ó idős-erősítése ember, Szociális akiknek a bővítése családja mesze lakik nem tudják őket látogatni	Az egyedül ézőkAz önkormányzat ellátásvalamennyi stratégiai ellátásdokumentumá val összhangban van	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010–2022), (2023–2024)	Adatgyűjtés, programok szervezése, szociális ellátás bővítése	polgármester, képviselők	2029.12.31	A látogatottsága nő és az anyzati az idősek részvételeidősek emelkedik	programokA programokA látogatottsága nő és az anyzati részvételeidősek emelkedik.	önkormány nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Az önkormányzatiA intézmények, utak, település járdák teljes körűtermészeti akadálymentesítése adottságá ból kifolyólag nehezen megközelít hető	felmérések, elemzések tervezési források teljes akadálymentesítés	Az önkormányzat ésvalamennyi stratégiai dokumentumá val összhangban van	Országos Fogyatékoság ügyi Program (2015–2025)	akadálymentesítendő területekintézményvezetők. felmérése, kijelölése ütemezés elkészítése, források előteremtése, tervezés, kivitelezés	polgármester, , vállalkozók	2029.12.31	Az önkormányzati épületek akadálymentesítettek és nő a járdák nagysága.	önkormányzati központi források források mellett folyamat osan fentarth ató	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,

- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Mátraszentimre község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Mátraszentimre Községi Önkormányzat képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 98/2025.(XI.26.) önkormányzati határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Mátraszentimre, 2025. november 27.

Együttműködő partnerek:

Mátraszentimre, 2025. november 27.

Előházi Péter
polgármester

Gubala Judit
szociális gondozó

Mátraszentimre, 2025. november 27.

Dr. Zorkóczy Ferenc
házi orvos megbízásából
Tasi Erika asszisztens

Mátraszentimre, 2025. november 27.

Simon-Incze Renáta
védőnő

Mátraszentimre, 2025. november 27.

Pásztorné Tóth Hajnalka
intézményvezető
Felső-mátrai Zakupszky László Általános
Iskola és Óvoda

Mátraszentimre, 2025. november 27.

Virág Petra
Felső-Mátrai Konyha
intézményvezető

Mátraszentimre, 2025. november 27.

Erdélyi Dóra
Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat
Mátraszentimre
elnök

